

IEREMIA

Introducere

„Cel mai impresionant dintre toate... este modul in care Isus Cristos a fost asocial in mintea oamenilor de rand cu Ieremia. Cind intr-un rand Cristos a efectuat un sondaj de opinie in randurile ucenicilor Sat (Mat 16:13f), unit dintre ei L-au identificat cu acest personal profetic de marca ce a trait in veacul al saptelea ZCr. Prin unire, nu e deloc surprinzator ca unii L-au confundat pe Omul durerilor cu profetul inimii frante, intinut atat Ieremia, cat si Cristos au jelti si au plans pentru contemporanii lor (cf. 9:1 si Luca 19:41).”

-R. K. Harrison

I. Local unic in Canon

Ieremia este indeobste cunoscut sub titlatura de „profet al plangerilor.” Este elementul cheie al scrierilor sale, deoarece daca vom retine acest lucru si motivul pentru care a plans el, vom fi in stare sa-i transmitem mesajul.

Profetul acesta este unic prin faptul ca si dezvaluie inima si personalitatea mai mult decat oricare alt profet din Vechiul Testament.¹ De fel era un om sensibil si retras, dar iata ca a fost inzestrat cu chemarea divina de a infiera apostazia din vremea lui. Tensiunile ce se creasera pe plan international intre Babilon, Egipt si Asiria, pentru suprematie mondiala, apoi gravul declin spiritual survenit in Israel dupa ultima perioada de reviriment prilejuita de domnia lui losia, precum si trista realitate a unui popor ce fusese crescut si hrani cu Cuvantul lui Dumnezeu, in adevarata religie, dar care se dedase intre timp la practici pagane de cult - iata tot atatea elemente care ne amintesc de situatia umitor de similara in care se gaseste cretinitatea occidentalala din zilele noastre.

II. Paternitatea

Profetia a fost scrisa de Ieremia (ebr. *Irmeahu* sau *Irmeiah*). Acest nume inseamna probabil *lehova azvdrle* sau *arunca*, probabil in sensul de a pune o

temelie, drept care putem spune ca Ieremia inseamna *lehova stabileste*. Profetul a fost fiul lui Hilchia, preot din Anatot, localitate situata la circa 5 km de Ierusalim in teritoriul tribului Beniamin.

Asemenea celor mai multi predicatori ce raman fidei Domnului, fiind dispusi sa-si periclitizeze pozitia si securitatea financiara prin predicarea unui mesaj pe care oamenii nu doresc sa-l auda, Ieremia a fost calomniat de dusmanii sai, care i-au rastamacit mesajul. Nu exista dovezi de nici un fel dupa care Ieremia ar fi intrat in randurile preoficei.

in. Data

Ieremia ne ofera o sumedenie de note cronologice presarate pe paginile cartii sale. Misiunea sa-a inceput-o prin anul 627 i.Cr. (in acel treisprezecelea an al domniei lui losia, 1:2). Lucrarea lui Ieremia a acoperit o perioada indelungata, pana in anul treisprezecelea an al domniei lui Zedechia. Ieremia a profetit in timpul ultimilor patruzeci de ani ai regatului lude, chiar pana in momentul caderii Ierusalimului si al deportarii evreilor in Babilon (586 i.Cr.).² Dupa caderea Ierusalimului, Ieremia s-a aflat sub protectia guvernatorului Ghedalia. Cand Ghedalia a fost asasinat de niste fanatici, profetul s-a dus in Egipt impreuna cu unii evrei. Se pare ca slujba sa

profetica a continual chiar pana in anul 582 T.Cr. (cap. 40-44)

Studiind carteia, Ieremia este bine sa retinem ca profetiile sale nu sunt prezentate in ordine cronologica.

IV. Fondul si tema

Ieremia si-a inceput misiunea catre luda dupa c&dereea Regatului de Nord al Israelului. In mana asirienilor si nu cu multi ani inainte de caderea Regatului luda. In timpul profetiei sale se ducea o lupta intre trei puteri rurari din acea vreme: Asiria, Egiptul si Babilonul. Inflantat de Dumnezeu ca luda va fi dusă în captivitatea babiloneana, Ieremia si-a ridicat glasul Tmpotrivă încheierii unei alianțe cu Egiptul, o națiune ce avea să piardă în aceasta încestare de forte. Asiria obligase regatul luda să plateasca tribut, dar în doar douazeci de ani Ninive, capitala acestui imperiu, a cazut, în urma unui groaznic asediu. Imparatul Necho al Egiptului a traversat Palestina și marsul sau spre nord, ajungând în Haran, unde în-a omorât pe Regele Iosia (609 T.Cr.). Necho împreună cu restul forțelor asiriene au suferit o înfrangere decisiva din partea babilonienilor. În cadrul bataliei de la Carchemish, luda a trecut automat în mainile Babilonului. Necho deja îl detronase și înlocuise pe succesorul lui Iosia, Iehoahaz, cu Iehoiachim, în speranta că acesta va fi mai favorabil fata de Egipt. O vreme luda a fost ignorată de Nebucadnetar, însă-l fară să vrea sansa de a încerca să obtină ajutor din partea Egiptului. În efortul castigării independenței statului luda, în anul 598 T.Cr. Nebucadnetar a atacat Ierusalimul, capturându-l pe Iehoiachin, fiul rebel și succesorul său, ducând o parte din populație în captivitate. De asemenea, Nebucadnetar l-a adus pe Zedechia pe tronul regatului luda.

Probabil Psamtik al doilea, succesorul

lui Necho, este cel care a încercat să formeze o alianță Tmpotrivă Babilonului. Ieremia a luptat din rasputeri pentru că luda să nu se implice în aceste demersuri (de ex., cap. 28). Ieremia a afirmat raspicat că cei ce propuneau aceasta alianță erau profetai falsi.

În urma comploturilor urzite de egipteni, Zedechia a intrat în dinastia Babilonului, determinându-l pe dregatorul acestui imperiu să asedieze Ierusalimul. Astăzi a petrecut în anul 588. Asediul a fost înșelat și în curând s-a dovedit că ceea ce spuse Ieremia referitor la Egipt, cum că este „o trestie frântă” pe care nu te poti biza, era adevarat. Spre marca lui întristare, Ieremia a vazut cu ochii lui înplinarea profetilor săi privitoare la distrugerea Ierusalimului și ducerea poporului în robie babiloneană.

Dumnezeu îl-a dezvaluit profetului că pacatele lui luda aveau să duca la înrobirea națiunii de către babilonieni și exilarea ei pe o perioadă de saptezeci de ani. Ieremia a avut misiunea îngrată de a le vesti con-cetatenilor săi soarta trista ce-i aștepta și de a-i sfatui să se supuna puterii babiloniene. Aceștia îl-au acuzat însă că e tradator și au atentat la viața sa.

Când în cele din urmă Ierusalimul a cazut în mâna invadatorilor străini, Ieremia s-a numarat printre cei cărora li s-a înghesuit să ramână în patrie. În timp ce grosul populației a fost dus în captivitate, în acest context, el îl-a sfatuit pe oameni să nu fugă în Egipt. În speranța obținerii unui ajutor, dar ei nu îl-au urmat sfatul săi, dimpotrivă, l-au obligat să meargă împreună cu el în Egipt, unde profetul a și murit.

Pe lângă faptul că a prevăzut captivitatea babiloneană, Ieremia a mai prevăzut înșelarea distrugerea aceluiași imperiu după saptezeci de ani și revenirea evreilor în patria lor.

SCHITA

I. INTRODUCERE: NUMIREA PROFETULUI IEREMIA IN FUNCTIA DE PRO-FET §1IMPUTERNICIREA SA (cap. 1) *f*

II. MISIUNEA PUBLICA A LUI IEREMIA (cap. 2-10)

- A. A. Predica Tmpotrica infidelitatii si incapantanarii lui Iuda (2:1-3:5)
- B. Viitorul lui Iuda - conditionat de pocainta (3:6-6:30)
 - 1. Trecutul patat de pacat si viitorul acoperii de glorie (3:6-18)
 - 1. Necesitatea poc&ntei (3:19^{1:4})
 - 1. Mesaje de „vai” In luminajudecatii ce va veni dinspre nord (4:5-31)
 - 1. Pacatele lui Iuda vor fi judecate (cap. 5)
 - 1. Prezicerea caderii lui Iuda (cap. 6)
- C Misiunea lui Ieremia la poarta templului (cap. 7-10)
 - 1. Religia fatarnica a lui Iuda (cap. 7)
 - 1. Nesimtirea lui Iuda fata de pacat (cap. 8)
 - 1. Jalea profetului plangerilor (cap. 9)
 - 1. O satira de condamnare a idolatriei (10:1 -18)
 - 1. Rugaciunea profetului plangerilor (10:19-25)

III. EXPERIENTELE PERSONALE ALE LUI IEREMIA (cap. 11-19)

- A. Ieremia si oamenii din Anatot (cap. II, 12).
- B. Ieremia si braul degradat (cap. 13)
- C. Mijlocirea lui Ieremia cu privire la seceta (cap. 14, 15)
- D. Caracterul solitar al misiunii lui Ieremia (16:1 -18)
- E. Inima statornica a lui Ieremia (16:19-17:18)
- F. Predica de sabat a lui Ieremia (37:19-27)
- G. Ieremia si casa olarului
(cap. 18)
- H. Ieremia si vasul de lut (cap.
19)

IV. PROFETII IMPOTRIVA LEDERILOR CIVILI §1 RELIGION AI LUI IUDA (cap. 20-23)

- A. Profetie Tmpotrica lui Pashur (20:1-6)
- B. Plangerea adresata de Ieremia lui Dumnezeu (20:7-18)
- C. Profetie impotriva regelui Zedechia (21:1-22:9)
- D. Profetie impotriva regelui \$alum (22:10-12)
- E. Profetie Tmpotrica regelui Iehoiachim (22:13-23)
- F. Profetie Tmpotrica regelui Iehoiachin (22:24-30)
- G. Profetie despre regele neprihanit (23:1-8)
- H. Profetie Tmpotrica profetilor falsi din Iuda (23:9-40)

906

**Ierem
ia**

V. PROFETII PRIVITOARE LA DISTRUGEREA IERUSALIMULUI SI LA CAP-TIVITATEA BABILONENEANA (cap. 24-29)

- A. Semnul smochinelor (cap. 24)
- B. Prezicere acelor șaptezeci de ani decaptivitate babiloneana (25:1-11)
- C. Stapanii babilonieni vor fi judecati la randul lor (25:12-38)
- D. Avertismentele date de Ieremia poporului (cap. 26)
- E. Semnul jugului (cap. 27)
- F. Profetia falsa a lui Hanania si moartea acestuia (cap. 28)
- G. Mesajul lui Ieremia catre captivii evrei din

Babylon (cap. 29)

VI. PROFETII PRIVITOARE LA RESTAURARE (cap. 30-33)

- A. Captivii vor fi adunati iarasi (cap. 30)
- B. Tara va fi restaurata (31:1 -30)
- C. Dezvaluirea noului legamant (31:31-40)
- D. Rezidirea cetatii (cap. 32)
- E. Recunoasterea legamantului

(cap. 33)

Vn. SECTIUNEA ISTORICA (cap. 34-35)

- A. Caderea regatului Iuda si a Ierusalimului (cap. 34-39)
 - 1. Prezicerea captivitatii lui Zedechia (cap. 34)
 - 1. Rasplatirea ascultarii rehabilitilor (cap. 35)
 - 1. Regele Iehoiachim arde sulul lui Ieremia (cap. 36)
 - 1. Ieremia înțemnită și întrebată de Zedechia (cap. 37, 38)
 - 1. Căderea Ierusalimului (cap. 39)
- B. Evenimentele petrecute în Iuda după căderea Ierusalimului (cap. 40-42)
 - 1. Ieremia încuiește la guvernatorul Ghedalia (cap. 40)
 - 1. Asasinarea guvernatorului Ghedalia (cap. 41)
 - 1. Dumnezeu interzice fugării Egipt (cap. 42)
- C. Ieremia împreună cu rămasăta - în Egipt (cap. 43, 44)
- D. Mesajul Domnului către Baruh (cap. 45)

Vin. PROFETII IMPOTRIVA NATIONILOR NEEVREIESTI (cap. 46-51)

- A. Profetii impotriva Egiptului (cap. 46)
- B. Profetii impotriva Filistiei (cap. 47)
- C. Profetii impotriva Moabului (cap. 48)
- D. Profetii impotriva lui Amon (49:1-6)
- E. Profetii impotriva Edomului (49:7-22)
- F. Profetii impotriva Damascului (49:23-27)
- G. Profetii impotriva lui Chedor și a lui Hazor (49:28-33)
- H. Profetii impotriva Elamului (49:34-39)
- I. Profetii impotriva Babilonului (cap. 50, 51)

IX. ÎNCHEIERE: CADAREA IERUSALIMULUI (cap. 52)

COMENTARIU

I. INTRODUCERE: NUMIREA PRO-FETULUI IEREMIA IN FUNCJIA DE PROFET \$1 tMPUTER-NICIREA SA (cap. 1)

1:1-10 In primul capitol al profetiei sale, **Ieremia, fiul lui Hilchia**, este prezentat, chemat si instruit. Tatal sau e descris ca unul din preotii din Anatot, In tinutul Benjamin. El a fost ordinat... ca profet Tnainte de a se fi nascut (v. 5); omeneste a avut retineri in ce priveste aceasta functie (v. 6); a fost Tmputemicit in mod divin (v. 8,9) si i s-a incredintat sarcina de a prezice distrugerea si restaurarea (v. 10). William Kelly rezuma foarte bine persoana si lucrarea profetului:

Caracterul si stilul ce se deosebesc atat de mult in comparatie cu Tsaia nu vor raman neobser-vate oricarui cititor atent [al Scripturilor.] Avem aici nu derularea magnificie a pianurilor lui Dumnezeu pentru acel pamant in centrul caruia s-a aflat Israelul, ci o profetie referitoare la aspectele morale legate de sufletele poporu-lui lui Dumnezeu. Fara indoiala, se rostesc judecati si asupra paganilor, dar intentia principală a fost aceea de a afecta constiinta evreului. Or, pentru a face acest lucru vedem cum Duhul Sfant Se foloseste de propria experien(a a lui Ieremia. Dintre lofi profetii nu gasim nici un altul care sa-si analizeze in-tr-o masura mai mare sentimentele, gandurile, caile si insusi duhul sau.³

1:11-19 In continuare Iehova (NKJV, Domnul) Iasi instruieste profetul prin intermedial unor mijloace vizuale, respectiv eel al **migdalului si al cazarului clocoind**.

Migdalul, ce are meritul de a vesti primul sosirea primaverii, reprezinta apropierea timpului cand se va ramplini Cuvantul lui Dumnezeu (v. 11, 12). Iar cazarul clocoind, dinspre miazanoapte, reprezinta Babilonul, gata sa se reverse peste Iuda, pentru ca poporul ales L-a dat uitarii pe Dumnezeu, imbratisand in schimb idola-tria (v. 13-16). Ieremia trebuie sa pro-feteasca acest mesaj nepopular impotriva regilor lui Iuda, impotriva printilor sa, a preotilor si a oamenilor de rand, dar in mi-

siunea sa el va beneficia de ajutor divin. Ei vor lupta impotriva lui, dar Dumnezeu va fi cu el si-I va izbavi (v. 17-10).

II. MISIUNEA PUBLICA A LUI IEREMIA (cap. 2-10) A. Predica impotriva infidelitatii ?i mcapatanarii lui Iuda (2:1-3:5)

2:1-3 Capitolele 2 la 19 ne prezinta un mesaj general de condamnare la adresa lui Iuda. Odinoara Iuda in iubea cu ardoare pe Iehova, fiind sfantin ochii Sai. Oricine ar fi indraznit sa se atinga de ea, ar fi avut parte de mania Domnului. Dar acum cu totul altfel stau lucrurile, cum subliniaza Kyle Yates:

Luna de miere s-a incheiat. Dumnezeu ti aminteste Israelui de feroarea si caldura si puritatea iubirii sale de odinoara, cand era tndmgostita peste masuri de lubitu! ei, cand aceasta iubire minunata umplea viata de armonie, bucurie ?i nadejde. Ea era curata, pura si sfanta. Nici o neloialitate, nici un gand necurat nu tintina frumusetea neasemuita a devota-mentului ei. Dar imaginea ce ni se fnfatiseaza acum este de-a-dreptul sfasietoare. Inima lui Dumnezeu este sfasiatS de durere. Israel trSies.te acum fara nici o rusine in pacat. Este necredincioasa fata de juriu-mantul de credinta pe care l-a rostit. Alti dumnezei i-au acaparat afec?iunea. Acum a incetat sa-L mai iubeasca pe Iehova, purtarea ei fiind cumplit de nerusinata.⁴

2:4-19 Acum Domnul intreaba de ce s-a schimbat ea. Oamenii, preotii, dregatorii %i profetii au uitat cu totii ce a tacut Dumnezeu pentru ei. Spre deosebire de tari pagane cum ar fi Ciprul sau Chedarul, care sunt fidele dumnezeilor lor, Iuda L-a uitat pe Domnul Dumnezeul ei, alipindu-se de idolii cei netrebnici. De ce l-au uitat ei pe Domnul, preschimband libertatea de care se bucurau in robia ce a rezultat In urma aliantelor cu Asiria si Egiptul?

2:20-25 Versetul 20 suna astfel: „De **mult ti-am sfaramat jugul si ti-am nipt legaturile**” adica Dumnezeu i-a izbavit pe israeliti din robia egipteană. Sau, conform altei variante de traducere: „De mult ti ai

90S

**Ierem
ia**

sfaramat jugul, ti-ai rupt legaturile si ai zis: «Nu vreau sa slujesc.»" (RSV), in acest caz sensul fiind ca luda s-a dezbarat de conditiile divine impuse de lege. Si intr-un caz, si-n altul pasajul descrie in continuare degradarea in care a ajuns poporul datorita idolatriei. Dumnezeu i-a sadit pe evrei ca o vita nobila, dar ei au devenit niste mладите degenerate ale unei vite straine. Far de legea lor nu mai putea fi spalata cu sapunul. Au ajuns ca dromadera iute de picior sau ca magarul salbatic, aprinsi de pofta dupa relatii sexuale, alergand cu limba scoasa dupa straini.

2:26-37 Cand pacatul casei lui Israel o va ajunge din urma si ea va incepe sa strige dupa ajutor, cerand sa fie izbavita, dumnezeui ei fara numar vor fi total neputin-ciosi de a o salva. Intre timp, Domnul o mustre pentru ca nu a raspuns la disciplina pe care i-a aplicat-o, pentru ca se poarta fara frau fata de poruncile Domnului, pentru ca L-a dat uitarii pe Dumnezeu, pentru ca i-a distrus pe sarmanii nevinovati, in tot acest timp pretinzandu-se insa c& ar fi nevinovata. Dumnezeu li va pedepsi pe israeliti, trimitandu-i in exil pentru faptul ca s-au increzut in natiunile pe care Dumnezeu le-a respins.

3:1-5 Dupa Deuteronom 24:1-4, un barbat nu avea voie sa se recasatoreasca cu sotia sa divorzata, daca aceasta s-a recasa-torit intre timp. luda avusesese multi Tndra-gostiti, si totusi Domnul o invita sa se intoarca la El. Promiscuitatea ei a adus poluare si seceta asupra tarii, dar ea tot nerusinata ca o prostituata a ramas. I-a vorbit lui Dumnezeu ca si c^nd s-ar fi pocait, dar EH-a cunoscut cuvintele si faptele rele.

luda nu a incetat sa pacatuiasca, refuzand si ea sa se intoarca la Domnul. Astfel, deoarece cele zece triburi pacatoase au fost

B. Viitorul lui luda - conditionat de

pocainta (3:6-6:30) /.

Trecutul patat de piicat și viitorul

acoperit de glorie (3:6-18)

3:6-14 Regatul de nord, Israel, practic-case forme extrem de pacatoase de curvie, refuzand sa se intoarca la Domnul. luda a vazut cum a fost dus In captivitate regatul de nord, de catre asirieni. Cu toate acestea

totusi mai neprihanite decat perfida luda, Dumnezeu li invita sa se intoarca la El, pocaindu-se si marturisindu-si pacatele pentru ca sa-i poata readuce in Sion.

Observati in versetul 8 ca Dumnezeu a divortat de Israel si ca a procedat asa din pricina adulterului de care a dat dovada Israelul. Cuvintele Mantuitorului de la Matei 19:9 concorda cu aceasta. Domnul Isus ne spune astfel ca divortul este permis pentru partea nevinovata, atunci cand unul din.sot s-a facut vinovat de imoralitate. C^nd citim la Maleahi 2:16 ca Dumnezeu uraste divortul, acolo este vorba despre divortul nescriptural, nu toate formele de divort.

3:15-18. Versetele acestea anticipaaza Mileniul. Dumnezeu le va da pastori dupa inima Sa, care vor hrani oitele cu cunoștinta si pricepere. Nu va mai fi nevoie de chivotul legamantului, deoarece Insusi Mesia Se va afla acolo. Ierusalimul va fi capitala lumii si se va numi Tronul Domnului. Israel si luda vor fi restaurate, prin strangerea tuturor evreilor din diaspora si revenirea lor in patrie.

2. Necesitatea pocaintei (3:19-4:4)

Aici ni se reda dialogul ce se va purta Intre Iehova si poporul Sau. El doreste cu ardoare tot ce este mai bun pentru ai Sai, dar pacatele lor i-au izolat de binecuvantarea Sa. Ei raspund la cercetarea Sa prin plansete si cainta. Inca o data El li cheama sa se intoarca. Ei marturisesc ca idolii sunt o Inselaciune, ca Dumnezeu este singura mantuire, ca apostazia lor i-a costat foarte scump si ca acum sunt acoperiti de rusine si ocara.

3. Mesaje de „vai” in lumina judecatii ce va veni din spate nord (4:5-31)

4:5-13 Pentru cei ce se vor intoarce la Domnul va veni Mesia iar natiunile se vor binecuvânta in El. Domnul ii avertizeaza acum pe barbatii din luda si Ierusalim, mdemandandu-i si se caiasca de pacatele lor si sa renunte la idolii lor. Altminteri Dumnezeu va trimite invadatorul (Babilonul) ca un leu, va aduce peste ei un vant uscat, nori, vartej si

vulturi. Versetul 10 exprima incapacitatea lui Ieremia de a re-

concilia fostele promisiuni ale lui Dumnezeu referitoare la pace cu actualele Sale amenintari ca va aduce peste ei jude-cata. Profetul stia ca Dumnezeu este cre-dincios, dar el gresea prin faptul ca se Tndoia, pe cand statea in intuneric, de ceea ce stia cand st&tea in lumin&. in vremuri de restriste si descurajare, avem tendinta de a pune sub semnul intrebarii certitudinile noastre. Mult mai util ar fi insa" ca noi cre-dinciosii sa" credem in convingerile noastre si sa ne indoim de indoielile noastre, mai degraba decat sa ne Tndoim de convingerile noastre si s5 credem in tndoielile noastre.

4:14-18 luda trebuie sa se grabeasca sa se lase de rautatea ei, deoarece deja se aud vesti despre stramtorarea care va veni peste ea, din Dan si de pe Muntele Efraim din nord. Asediatorii sunt gata sa se napusteasca asupra Ierusalimului din pri-cina pacatelor si razvraurii lui luda.

4:19-22 Sentimentele de afectiune manifestate de profet fata de poporul sau sunt exprimate in versetele 19-21: „O, suflete al meu, suflete al meu!" inseamna „fntristarea mea, str&mtoarea mea." El este coplexit cand se gandeste la razboiul ce va veni peste poporul sau, nimicire dupa nimicire, si devastare. Domnul raspunde la intrebarea din versetul 21: „Pana cand voi vedea steagul si voi auzi sunetul trompetei?" in versetul 22, unde spune, de fapt: „Pana cand oamenii vor refuza sa se lase de nebunia si de pacatul lor."

4:23-31 Ieremia descrie vizuirea pe care a avut-o cu privire la catastrofa ce se va abate peste luda. Domnul avertizeaza ca pustiirea va fi extrem de mare si finala. Aducerea la indeplinire a planului cu neputinta de schimbata lui Dumnezeu de a-i pedepsi pe israeliti nu poate fi amanata sau impiedicata prin frumusetea cosmetica; a Ierusalimului sau prin strigatul ei de durere, ca al unei femei cand da nastere primului ei copil.

(cap. 5)

5:1-9 Domnul ar ierta... Ierusalimul daca s-ar gasi un om drept in el. Nefind in stare sa gaseasca nici macar un singur om drept printre oamenii sarmani si nebuni,

Ieremia s-a indreptat spre oamenii cei mari, dar nici aici n-a gasit nici unul. Prin urmare, judecata, infatișata aici' prin actiunea de sfSsiere a unui leu, a iupului din desert si a leopardului, este inevitabila. Cum ar putea Domnul sa ierte un popor cu care odinioara încheiască un legam^nt, dar care acum jura pe numele altor dumnezei si se dadea la adulter?

5:10-13 Dușmanului i se poruncește să invadeze și să nimiceasca (dar nu totul!) deoarece oamenii îl tagaduiau pe Domnul, facand hăz cand li se spunea ca primejdia sta¹ să se abata peste ei, iar profetii spuneau minciuni.

5:14-19 Cuvintele lui Ieremia au fost ca un foe, mistuindu-i pe oameni, care erau ca lemnul. Babilonienii au venit să sfâsie și să demoleze, dar nu totul. Servitutea lui luda într-o țară straină avea să fie plata pentru faptul că a slujit dumnezeilor straini în țara sa.

5:20-31 Dumnezeu Se miră de obtuzitatea poporului. Sau fără minte. Marea ascultare de El, dar nu și israelitii! Ei nu par să se teamă de Cel care daruiește ploaie, chiar atunci când nu mai plouă. Cum poate Dumnezeu să nu pedepsească o națiune atât de sfidatoare și de razvratită, atât de căzută în pacă? Kelly notează:

Și cea mai cumplita faza a starii de decadere a Țării națiunii constă în faptul că nu doar un anumit segment al populației se facuse vinovat, ci „Grozavele lucruri, urațioase lucruri se fac în fără.” spune el, „Profetii fac profetii false și preotii stăpânesc cu ajutorul lor și poporului Meu îi plac aceste lucruri. Dar ce va face la urmă?” (versetele 30, 31).

Astfel toate izvoarele corectitudinii morale au fost poluate; și, prin urmare, era împedite că nu mai putea să vina de la Domnul altceva decât judecata.⁵¹

5. Prezicerea caderii lui luda (cap. 6)

6:1-8 Prin sunetul tratnbitelor și prin focul-semnal copiii lui Beniamin sunt pre-veniti să fugă din Ierusalim, deoarece pas-torii babilonieni și turmele lor (liderii militari și soldații) se pregătesc

de atac. Se aud discuțiile purtate de caldeeni despre strategia militară la care vor recurge. Dumnezeu

a poruncit ca populatia ludeii sa fie dusă în exil datorita asupririi, violentei si jafului la care a fost supus poporul. Chiar în acest ultim secol Dumnezeu însăși avertizează poporul să se lase de relele sale.

6:9-15 Domnul oștirilor

avertizează că babilonienii vor rădeca orașul și să-l golindă de tot ce este de valoare, cum culege un viticultor via să. Ieremia se simte frustrat pentru sarcina ce îl să-i credă că este a-i vorbi unui popor care nu vrea să audă, dar nu are de ales. Iehova II îndrură să și toarne mesajul despre nenorocirea ce se va abate pe poporul evreilor din pricina lacomiei lor, a falsătății profetilor și preotilor și a nerușinării lor. Una din trăsăturile definitorii ale profetilor făলă este faptul că promite prosperitate în vremuri de decadere spirituală.

6:16-21 Oamenii resping chemarea pe care le-o adresează Dumnezeu de a umbra pe calea de odinoare ale neprihanirii și refuză să primească avertizarea. Prin urmare, calamitatea se va abate pe poporul evreilor, în pofida jertelor placute și mirosoitoare pe care le aduc ei. Oamenii se vor potenci și vor pieri.

6:22-26 Invazia dusmanului din țara de la nord va provoca multă frica, jale și amarnice tanguiri.

6:27-30 Domnul îl numește pe Ieremia în funcția de verificator de metale. Locuitorii Iudei sunt metalele cele tari (incapătăne) ca bronzul și ca fierul, ca plumbul din care nu poate fi îndepărtată zgura, ca argintul respins. Yates comentă:

Poate că într-o zi vom vedea împedite cat de neatracitori, cat de respingatori și cat de netreb-nici sunt oamenii păscuți în fata unui Dumnezeu slăbit. Cat de mult trebuie să ne primim cu obiectivitate ca să vedem goliunea mizerabilă ce este atât de evidentă pentru Dumnezeu! Argintul corupt nu merită să fie păstrat, caci și-a pierdut valoarea. Nu cumva Dumnezeu i-a marcat deja pe că lipsesc de valoare pe mulți din cei ce se consideră valorosi în proprii lor ochi?⁶

C. Misiunea lui Ieremia la poarta templului {cap. 7-10}

1. Religia fătănică a lui Iuda (cap. 7)

7:1-4 Capitolul 7 a fost numit „Predica din Templu.” Oamenii din Iuda se credeau

la adăpost, zicând că niciodată nu va dispera Dumnezeu templul. Ce multă greseală cand gădeau astfel! %| punea încrederea neîntemeiată în templu, în loc să se incredească în Cei care locuiau acolo.

7:5-15 Adevarata lor siguranță putea fi gasită doar în îndepartarea de pacat și într-un trai neprihanit. El credea că se poate juca cu pacatul, fără să-i coste nimic, atât timp cât veneau la templu și spuneau: „**Suntem izbavit!**” Domnul nostru Însuși, ale căruia pareri despre religia exterioară, lipsită de realitatea spirituală launtrică, erau similară cu cele ale lui Ieremia, a recurs la cuvintele profetului din versetul 11 privitoare la faptul că templul devenise „**o peșteră de talhari,**” ceea ce curăță casa Tatălui Sau (Mat. 21:33; Marcu 11:17; Luca 19:46). Intrucât lada poluase și pro-fanase templul, acesta urma să fie distrus înțocmai cum fusese distrus și lacasul de machinaciu din **\$ilo.** (Se crede că \$ilo a fost distrus în perioada Judecătorilor sau în perioada de care se ocupă 1 Samuel.)⁷

7:16-26 Ieremia nu trebuie să se roage pentru lada - caci tocmai atunci locuitorii ei se închină reginei cerului⁸ și altor dumnezei... pe străzi. Oamenii n-aveau decât să manance ofrandele și jertfele lor. Ceea ce dorește Dumnezeu este ascultarea, nu ritu-alurile. Versetul 22 trebuie citit în lumina versetului 23: jertfa fără angajare nu va lăsa nimic.

7:27-34 Din pricina refuzului încrezător al lui lada de a accepta înălțarea, Ieremia trebuie să plângă. Înțind că iudeii au poluat templul, aducând jertfe omenești, vor fi supuși unui macel cumplit în tara lor și va fi puștiit.

2. Nesimtirea lui Iuda fata de pacat (cap. 8)

8:1-7 Oasele celor care să închină la ostirea astrilor ceresti vor fi dezgropate de babilonieni și descoperite în fata cerurilor iar cei ramasi în viață vor mori. Spre deosebire de cei care cad și se ridică iarăși, cei pacătuiesc și apoi se pocăiesc, lada a refuzat să se întoarcă la Iehova. Cei care își păstrează legătura cu Iuda, oamenii erau mai prejos decât barza, turtureaua, rândunica și cocorul, care respectă legile migrației.

8:8-12 Oamenii credeau că sunt intelepti în ce privește legea Domnului, dar carturarul, profetul și preotul rastalmaci-sera și respinseseră legea. Ei erau lacomi și inselatori, ocupându-se superficial de probleme. Din pricina nerusinarii lor urmau să aibă parte de vremea pedepsei.

8:13-17 Dumnezeu îi va matura ca pe o viață de vie sau ca pe un smochin, pe care nu a mai ramas nici un fruct. Oamenii s-au resemnat ca vor pieri în cetate. Armata babilonienilor înaintează ca serpii și viperele pentru care nu este desc&ntec.

8:18-22 Profetul cu inima sfâșiată pare să-i audă pe iudeii exilati întrebând: „Unde este Dumnezeu?” Dumnezeu răspunde întrebându-i de ce L-au parasit pe El în schimbul unor chipuri cioplite și al unor idoli străini. Din nou poporul se vaieta pentru faptul că izbavirea sperată nu a mai venit. Ieremia plânge și nu mai poate fi mangaiat pentru soarta aparent deznașaj-duită” a poporului. Versetul 22 este sursa binecunoscutului imn creștin: "There Is a Balm in Gilead" (Este balsam în Ghilead):

Este balsam în Ghilead,
pentru alinarea
ranilor; Este balsam
în Ghilead
pentru tamaduirea sufletului
bolnav de pacat.

3. Jalea profetului plângelilor (cap. 9)

9:1-11 Vorbitorul din primele două verse este Ieremia. Titlul: „profetul care plânge” este minunat exprimat în versetul 1:

O! de mi-ar fi capul plin cu ape, de mi-ar fi ochii un izvor de lacrimi, a? plange zi ?i noapte omorarea poporului meu!

Multi predicatori și misionari intreleg pe deplin sentimentele exprimate de Ieremia în versetul 2. lata ce scrie în aceasta pri-vinta Kyle Yates:

Versetul acesta dezvăluie o parte din l&untrul profetului epuizat, tracasat și descurajat într-unul din cele mai deprimante momente ale

vietii sale. S-ar putea numi „o umbra trecatoare asupra unui suflet mare.” În ceasul sau de cumplita Jncercare el și imagineazii ca ar dori să se detaseze de un popor care nu merita să primeasca nimic din partea sa. Cemare usurare trebuie să fie mă fi scutit de orice responsabilitate și de toate sacaiele! Literalmente lui Ieremia își facuse rau de a mai privi acest spec-tacol golit de sens, lipsit de orice evlavie, cu totul mecanic ce înlocuise religia reală. În toate zilele sale el să rugăt, să iubit, să predica și să avertizat, dar cei carora le-a propovaduit nu au luat deloc seama, nepasarea lor sangerandu-i sufletul.⁹

El lamentă pacatenia poporului și pedeapsa de care era urmata aceasta stare. Apoi el citează cuvintele Domnului prin care El inventariază pacatele lor, aratând de ce ei trebuie neaparat pedepsiți. și totuși Ieremia plânge pentru faptul că Dumnezeu va face din Ierusalim o pestera de sacali și va pustii cetății din Iuda.

9:12-22 Nenorocirea este pusă în directă legătura cu idolatria lui Iuda, acesta fiind pacatul pentru care au fost dusi locuitorii săi în exil. Domnul cheamă **plangatoarele** (bocitoarele) să plângă pentru groaznicul macel și cumplita nimicire. E total lipsit de sens că oamenii să se laude cu înțelepciunea, puterea sau bogățile lor, cand, de fapt, singurul lucru care contează este să-L cunoască pe Domnul.

9:23, 24 Acestea sunt două dintre cele mai renumite versete din carteza Ieremia. Dupa cum subliniază Herbert Livingston, ele sunt

demne de a fi memorate. Oamenii alearga după înțelepciune, putere și bogății, pe când Dumnezeu își gaseste placerea în mișcă, dreptate și neprihanire. Binecuvântat este cel care îl înțelege pe Domnul, pentru că să-și gasească placerea în lucrurile ce-l sunt plăcute Lui.¹⁰

9:25, 26 La paharul amaraciunilor lui Iuda se va adăuga și faptul că va fi pedepsită la un loc cu Neamurile, deoarece Iuda este cu inima net&iață imprejur. Taierea parului de pe tampla [RV și NASB]¹¹ era o practică pagană ce le era interzisă evreilor (Lev. 19:27).

*4. O satira de condamnare a idolatriei
(10:1-18)*

10:1-5 Capitolul acesta aiterneaza Tntre desertaciunea idolilor si maretia lui Dumnezeu. Oamenii lui Dumnezeu nu au voie sa copieze comportarea Neamurilor si nu li se Tngaduie sa se ia dupa idolii lor lip-siti de viata.

Yates comenteaza pe marginea acestei satire la adresa idolilor:

Ieremia Ti sfichiuieste fara crutare pe jalinicii Si neputinciosii idoli de care se alipesc Oamenii, Tnlocuindu-L pe Dumnezeu in inima lor cu acestia. Ei sunt ca ni\$te bate fara viata ce trebuie sa fie decorate pentru a ascunde faptul ca sunt niste bucati de lemn farS viafa. In loc sa duca, ei Tnsisj trebuie dusi. Trebuie plasmuiti, pe c&nd Dumnezeu este Ce! care plSsmuieste. Nici o vorbire, nici o putere, nici o suflare, nici o intelligentS, nici o valoare, nici o influenta, nici o permanenta nu li se pot atribui. In contrast izbitor cu ace\$tia, lahve este etern, viu, activ, puternic.¹²

10:6-9 Dumnezeu este mare... Regele natiunilor, demn de temut. Cei care se inchina idolilor sunt prosti si fara minte, plecandu-se in fata lucrarii mainilor omene\$ti.

10:10-16 Domnul este Dumnezeul eel adevarat si viu. Dumnezeii fabricati vor pieri. lehova este Dumnezeul Creatiei Si al providentei. Facatorii de idoli sunt fara minte, chipurile lor cioplite zadarnice. Dumnezeu (Portiunea) lui Iacob este Facatorul, Domnul ostirilor.

10:17, 18 Locuitorilor tarii li se spune sa ia cu ei ciat pot duce deoarece Domnul Ti trimitein exil.

*5. Rugaciunea profetului plangerilor
(10:19-25)*

Vorbind in numele natiunii, Ieremia deplange ororile asediului si ale exilului, marturiseste ignoranta omeneasca, II roaga pe Dumnezeu sa-\$i disciplineze poporul si sa-S/i verse mania asupra dusmanilor pentru ca **1-au mancat pe Iacob** adica pe poporul Sau.

**in. EXPERIENTELE PERSONALE
ALE LUI IEREMIA (cap. 11-19)**

**A. Ieremia si oamenii din Anatot
(cap. 11,12)**

11:1-10 Domnul Ti porunceste lui Ieremia sa le aminteasca concetenilor sai despre legamantul legii pe care 1-a tncheial El la Sinai, despre blestemul ce a fost ros-tit asupra celor care se vor face vinovati de neascultare si de binecuvantari rezervate celor care asculta. Dar neincetatele apeluri ale lui Dumnezeu din trecut au fost tratate cu permanenta respingere. Acum oamenii din Iuda sunt infatisati in ipostaza de corn-plot prin care urmaresc sa desfinteze legamantul, parasindu-L pe Dumnezeu Tn favoarea attor dumnezei.

11:11-13 Cand se va abate judecata lui Dumnezeu,,El nu va mai asculta rugaciu-nile lor iar dumnezeii nenumarati ai lui Iuda nu vor fi tn stare sa-i salveze.

11:14-17 De trei ori profetului i se spune sa nu se roage pentru acest popor (7:16; 11:14; 14:11). Oamenii nu au dreptul sa vina la templu cu ofrandele lor, ca si cand prin aceasta ar Tncerca sa-si ascunda vinovatia sau sa previna nenorocirea. Numita candva de Domnul **Maslin verde, gras si cu roade frumoase si placute**, Iuda este acum sortita sa fie arsa datorita idolatriei sale.

11:18-23 Domnul il informeaza pe pro-fetul docil si credul ca oamenii din Anatot au urzit comploturi pentru a-1 ucide. Cand se roaga, profetul primeste asigurarea cii dusmanii s^i vor fi pedepsiți.

12:1-6 Ieremia Tntreaba de ce Tngaduie Dumnezeu, care este neprihanit, ca cei rai - cum sunt si oamenii din Anatot - sa prospere, las&ndu-i, fn schimb, pe oamenii drepti, ca el, sa sufere. Dumnezeu raspun-de ca Ieremia va avea parte de o opozitie si mai mare decat aceasta, inclusiv de tradarc din partea propriilor sai frati. Daca i-a fost greu Tn conditii de calm relativ (alergand cu alergatorii), ce va face cand vor veni Tncercari cu adevarat grele (cand se va luta la Tntrecere cu caii)?

12:7-14 Folosind o sumedenie de cuvinte pline de afectiune fata de Iuda. Dumnezeu Isi exprima Tristarea pentru

devastarea pe care luda s-a atras-o prin purtarea ei. O pasare ce se deosebește de celealte va fi adesea atacata de suratele ei, de unde si asemanarea lui luda cu un vultur pestrit. Dumnezeu va pedepsi națiunile neevreie¹³ti si o va readuce pe luda in tara sa. **12:15-17** Dar ulterior Neamurile vor fi readuse in tarile lor, iar daca se vor intoarce de la idolii lor, alipindu-se de Dumnezeu, vor avea si ele parte de binecuvantările Lui in mijlocul poporului Sau. Altintineri vor fi rase de pe fata pamantului.

B. Ieremia și braul degradat (cap. 13)

13:1-11 luda este asemuita cu un brâu purtat pe care Ieremia trebuie să-l duca la fluviul Eufrat, ascunzându-l acolo. luda ocupă odată un loc de mare apropiere și intimitate la Iehova, dar, asemenea braului, acum avea să fie dus departe sj „ascuns.” Din pricina pacatului ei, luda a fost dusă departe, la două sute cincizeci de mile, și „ascuns⁵” în apropiere de Eufrat (Babilon) în captivitate. Cand Ieremia s-a întors, ca să ridice braul, l-a gasit stricat, ruinat, nemaifiind bun de nimic. Cat privește întrebarea dacă într-adevar Ieremia s-a deplasat până la fluviul Eufrat, Scofield face următoarele remarcări utile în aceasta nota de subsol:

Unii au pus sub semnul întrebării posibilitatea ca Ieremia să fi ingropat, într-adevar, brâul sau cureaua respectiva pe malul fluviului Eufrat, având în vedere distanța mare și starea de razboi ce domnea. Dar au existat în timpul misiunii lui Ieremia perioade când a dominat pacea în toată regiunea. Nu este exclus că Ieremia într-adevar să fi efectuat o vizită la Babilon și în acest caz deplasarea la fluviul Eufrat a avut probabil loc. În acest timp, ingropând braul cu prilejul deplasării spre Babilon și dezgropându-l la Tñoarcere. De asemenea este posibil să interpretăm termenul din ebraica ca însemnând nu fluviul Eufrat, ci Wadi Farah, un râu situat la cîteva mile nord de Ierusalim. În acest caz, el ar fi putut îngrăpa cureaua oricând înainte de atacul babilonean. Există astfel temeiuri de a presupune că pasajul acesta descrie un eveniment real - nu doar o vedenie sau o poveste imaginara. Braul stricat al lui Ieremia a servit

drept simbol prin care se indică viața și slujirea necorespunzătoare ale Israelului.¹⁴

13:12-14 Toti oamenii vor fi umpluti cu vin - nu cu vin în sens fizic, cum credeau ei, ci cu mania Dumnezeului Celui Atotputernic; și vor fi sparti ca sticlele. Harrison comentează:

Ieremia subliniază că după cum alcoolul afectează puterea de judecăță și mobilitatea cuiva, tot așa în criza ce avea să se abată oamenii aveau să se compore că niste betivi, nemaiputând face deosebire între prieteni și dusmani, sau să se apere.¹⁴

13:15-23 Oamenii sunt indemnati să se pocăiască, caci altintineri va urma exilul. Dacă oamenii nu vor să-l slavească pe Dumnezeu, vor avea parte de intuneric și de umbra morții. Regele și regina mama vor fi alungati de pe tronurile lor și cetățile din Sud vor fi asediate. Babilonienei vor pustii țara - toate acestea datorita nelegiurii lui luda. luda e nedespartita de pacatele ei.

13:24-27 Cuvintele folosite pentru a descrie apostazia lui luda - adultere, nechezatul unor oameni cuprinsi de poftă, desfraudă și curvă - au cu toate conotații imorale.

Harrison explică aceasta ilustrație:

Aidoma credinciosilor doar cu numele, din toate generațiile, oamenilor nu le venea să credă că asemenea nenorociri aveau să se abată peste ei. Dar Ieremia pună țara înconjurătă de vina pe umerii lor, promisându-le că vor fi facuti de mesajele în public, că vor fi acoperiti de ocară la un loc cu prostituatelor.... Ironia acestei situații constă în faptul că toate acestea umiliri vor fi impuse asupra lor chiar de cei care își lăudă le-a facut cândva curte. Din pricina destrăbătării ei și lasarii în voia lucrărilor neroditoare ale intunericului, luda avea să fie dezgolită în public și demascată, că o desfrică-nată, de către Cel care se casatorise inițial cu ea, prin legămantul de dragoste încheiat cu ea.¹⁵

C. Mijlocirea lui Ieremia cu privire la secretii (cap. 14,15)

14:1-6 Mesajele din capitolele 14-39 au

fost predate tñainte de c&dereia Ierusa-limului. Iuda este coplesita de o seceta si o foamete cumplita.

Semnificatia secretei Tn acest timp anume este demna de remarcat. A fost unul dintre semnele prezise Tn cadrul LegSmantului Palestinian (Deut. 28:23-24), si deja avusese loc fn timpul domniei lui Ahab (1 Re. 17: Iff.). IntrucSt acel semn a fost urmat, desi dupa un interval mare de timp, de captivitatea asiriana, s-ar fi cuvenit ca Iuda sa-1 fi luat drept un avertisment cat se poate de solemn. 16

14:7-16 Profetul, facand marturisire in locul poporului, cere Tndurare si usurare, dar Domnul spune ca nu va fi nici o usurare. Mai degraba, oamenii vor fi nimici de sabie si de foamete. Profesii falsi promiteau oamenilor ca vor fi in siguranta, dar mintea si aveau sS fie nimici la un loc cu cei carora le profeteau. Lui Ieremia i s-a poruncit sa deplanga groaznica nimi-cire a lui Iuda in cetate si la tara.

14:17-22 El continua s3 l| roage fierbinde pe Dumnezeu tn folosul poporului, amintindu-ne de mijlocirile lui Avraam (Gen. 18:23-33), Moise (Ex. 32:11-13) si Samuel (1 Sam. 7:5-9). El recuno'aste rautatea lor si promite ca se vor vaieta dupa singurul Dumnezeu care poate face sa vina ploaia,

15:1-4 Mijlocirea pentru acestei oameni este zadarnica, deoarece ei sunt sortiti mortii, sabiei, foametei si captivitatii. Chiar mijlocitorii de frunte, cum ar fi Moise si Samuel, nu ar mai putea impiedica jude-cata ce se va abate peste ei. Manase a fost cauza acestei decaderi complete, caci el a fost eel ce a promovat aceste forme grosolane de idolatrie in Ierusalim, inclu-siv inchinarea la Moloc (vezi 2Regi21:1-16).

15:5-9 Deplorabila conditie a Ierusalimului este urmarea esecului de a raspunde la mustrarea Domnului. O femeie cu o familie ideală nu va mai apuca sa" se bucur de copiii ei.

15:10-18 Ieremia este urat de proprii sai concateni, dar fara temei. Dumnezeu promite insa ca el va fi razbunat si indrep-tatit cand dusmanii sai vor veni la el sa-i

ceara ajutor. Iuda nu va fi in stare sa franga fierul de la nord (caldeenii), ci acestia vor lua cu ei toate comorile din Iuda. Profetul este nedumerit de persecutiile si suferintele la care este supus, in lumina faptului ca el a fost atat de credincios Domnului. Totusi el gaseste resursele necesare de tarie in cuvantul lui Dumnezeu, bucuria si des-fatarea inimii lui.

15:19-21 Raspunsul lui Dumnezeu este ca profetul a gandit gresit cu privire la El si chiar a exprimat aceste ganduri, din cand in cand. Or, aceste ganduri trebuie epurate din mintea lui, cum inlatura cineva zgura din metalele pretioase. E posibil ca dusmanii lui sa se intoarca la el, dar el sa nu se intoarca la ei! G. Campbell Morgan comenteaaza:

Sa-si curete el inima de aceasta zgura si sa se consacre doar aurului pe care-1 reprezentii ade-varul despre Dumnezeu. Asa si numai a^a va fi el pregatit sa reprezinte gura iui Dumnezeu,' care sa rosteasca mesajele Sale.⁷

Dumnezeu va face din profet un zid de bronz pe care dusmanii sai nu-l vor putea surpa. El il va izbavi si rascumpara pe slu-jitorul Sau.

D. Caracterul solitar al misiunii lui Ieremia (16:1-18)

16:1-9 Lui Ieremia i se porunceste sa nu se casatoreasca, din pricina dezastrului ce sta sa se abata. El este singurul barbat din Biblie caruia i s-a poruncit sa nu se casatoreasca. De asemenea sunt interzise boci-tul si veselitul, din pricina faptului ca moartea este prezenta pretutindeni si din cauza faptului ca nenorocirea a fost adusa peste oameni de Domnul Insusi.

In legatura cu versetul 7, trebuie sa sub-liniem ca era obiceiul pe vremea aceea ca rudele si prietenii sa se adune in casa celui care a murit, sa franga plUnea impreuna, in timp ce elogiau calitatile admirabile ale celui disparut, band un pahar de vin. In felul acesta ei ii mangaiau pe cei indur-erati. Kelly arata cum a fost transformata aceasta traditia iudaica de demult de catre Domnul nostru:

Practica de a frange paine Tn legSturS cu un deces !n familie pare sa fie punctul de plecare pentru ceea ce a constituit el ca prilej de aducere aminte a morfii Sale. „Nimeni nu va frange painea pentru ci Tn timpul jelirii, ca sa-i mlingaie pentru eel mort; si nimeni nu le va da sa" bea paharul mangaierei pentru tatal sau pentru mama lor." E clar ca aici avem ambele ele-mente ale Cinei [Domnului]. Acesta era un obi-cei binecunoscut Tn randul evreilor, dar Domnul i-a dat o semnificatie cu totul aparte, imprimSn-du-i un nou adevar. A avut legatura cu Pastele deoarece a fost instituit cu acest prilej. Si stabilirea sa in acest moment, si nu in oricare altul, a avut un rost bineprecizat, deoarece a avut menirea de a marca o radicals schimbare fata de marea sarbatoare ce ocupa un loc central si fundamental Tn viata Israelului. Si anume Domnul a pus acum bazele unei noi si diterite sarb&tori pentru crestini.'S

16:10-18 Daca va fi intrebat care este ratiunea tuturor acestor nenorociri pe care Dumnezeu le-a prezis, lui Ieremia i s-a spus sa le aminteasca oamenilor de neascultarea si idolatria parintilor lor si a lor insisi. Dumnezeu Ti va aduce candva pe oameni mapoi din robia lor, dar mai Intai **pescarii** si **vanatorii** (babylonienii) Ti vor urmari Si-i vor duce in captivitate, unde Dumnezeu it va pedepsi pentru farade-legea si pacatul lor.

E. Inima statornica a lui Ieremia (16:19-17:18)

16:19-21 Profetul prevede ziua Tn care Neamurile se vor intoarce de la idolii lor, alipindu-se de Dumnezeu. in versetul 21 Domnul exprima hotararea Sa ferma de a o face pe luda sa cunoasca puterea Sa prin mustrarile de care va avea parte.

17:1-11 Idolatria lui luda, adanc intiparita, va duce tn cele din urma la exi-larea sa. Muntele lui Dumnezeu este Ierusalimul.... A te increde in om este un blestem; a te increde in Domnul fti va aduce binecuvantari. Dumnezeu cunoaste inima nespus de inselatoare a omului si-1 va pedepsi pe omul care obtine bogatiile sale pe cai necinstite „**ca o potarniche,¹⁹ care cloceste niște oua pe care nu le-a ouat ea,**" dupa care vede cum ti pleaca puii.

Versetul 9 nu prea este indragit de oameni, dar este adevarat, reprezentand o foarte corecta apreciere despre inima nenasuta din nou a omului. R. K. Harrison comenteaza pe marginea cuvintelor „deznadajduit de rea" din traducerea KJV s.i „grav de bolnava" din alte versiuni:

Natura omului nenasut din nou se afla Tntr-o stare disperata, daca nu intervine harul divin, fund descrisa drept *grav de boinava* Tn versetul 9 (RSV *disperat de corrupta*, sau *disperat tie bolnava meditia NEB*), Cf. 15:18 si 30:12 unde apare sensul de „incurabili." Fiecare generatic are nevoie de regenerarea sufletului de catre Duhul si de harul lui Dumnezeu (cf. loan 3:5f.; Tit 3:5).20

Pentru cei ce cred ca Ieremia 17:9 ar fi o tnfierare prea aspra a inimii lor, vom cita lungul, dar necesarul citat din Matthew Henry:

Exista Tn inima noastră o rautate de care nu suntem constienti, pe care nu o banuim ca ar exista. Ba chiar se comite frecvent greseala intre copiii oamenilor ca creada despre ei Tnsisi, sau eel putin despre inimile lor, ca sunt cu mult mai bune decat. Tn realitate. *Inima*, conștiinta omului, Tn starea sa corupta si decazutfi, este *nеспус de inselatoare*. Este vicleana, subtila si falsa: este predispusa la *inlocuire* (caci acesta este sensul adevarat al cuvantului); de aici T^i trage Iacob numele de *inlocitor*. Ea numeste raul bine si binele rau, Tmbraca lucrurile Tn culori false si le ureaza pace celor carora nu le apartine pacea. Cand oamenii spun Tn inimile lor (adică le permit inimilor lor sa ie strecoare soapta) ca nu este Dumnezeu sau ca El nu vede sau ca nu va cere socoteala sau ca vor avea parte de pace, indiferent cum vor trai; Tn acestea si Tn o mie de alte sugestii similare, inima este Tnselatoare. Iata dar Tn ce consta si adevarul potrivit caruia inima este *deznadajduit de rea*: este mortals, este disperata. Lucrurile au ajuns Tntr-o stare rea si deplorabila, cu neputinta de Tndreptat, daca constiinta, care Tn mod normal, ar trebui sa corecteze erorile altor facultati, ajunge sa fie ea insSsi capul rautatilor si fal-sitStilor. Ce se va afege de un om daca ceea ce ar trebui sa fie Tn el *candela Domnului*, in realitate raspSndeste o luminS falsa, daca loctiitorul lui Dumnezeu Tn launtrul sufletului, caruia i s-a

Tncredintat sarcina de a-l sustine imeresele, in realitate I le tradeaza? Atat de mare e inselaciu-nea inimii Tncat pe buna dreptate putem spune: *Cine o poate cunoaste?* Cine poate descrie clim de reaesteinima.²

17:12-18 Ieremia se bucură pentru fap-tul că Iuda gaseste siguranta la gloriosul și preamaritul tron al lui Dumnezeu. Apoi el se referă la nechibzuinta de a se încrede în oricine altcineva și se roagă pentru nadej-dea lui Israel, în numele poporului, pentru izbavire și vindecare. Oamenii îl întrebă sănătatea este judecata pe care Dumnezeu a promis-o. Ieremia îl amintește Domnului că nu a incercat să fugă de responsabilitatea de a fi un pastor al lui Dumnezeu, după cum nu a dorit să vina ziuă urgiei peste Ierusalim, distrugerea sa. El nu a facut altceva decât să rostească cuvintele pe care îi le-a dat Domnul. El îl roagă pe Dumnezeu să-i îndrepteasă, să-i apere nevinovatia, pedepsindu-i pe cei ce au batjocorit cuvantul lui Dumnezeu.

F. Predica de sabat a lui Ieremia (17:19-27)

Aici regii lui Iuda și toată Iuda, împreună cu toți locuitorii Ierusalimului sunt indemnati să sfîntească Sabatul. Lui se promite că vor avea parte de dregători din dinastia lui David și că slujbele de închinăciune de la templu vor continua, dacă vor asculta cu totii, și sunt avertizați cu privire la pericolele ce-i pasc în cazul refuzului de a asculta (distrugerea Ierusalimului).

Irving L. Jensen explică de ce a fost atât de importantă respectarea Sabatului în Israel:

Adevaratul test al relației inimii cu Dumnezeu este *ascultarea de Cuvantul Sdru*. Una din legile date Israelpoierii a fost sfârșirea Sabatului prin abînarea de la orice munca în acea zi (17:21-22). Dar presiunile tot mai mari ale materialismului asupra vietii tuturor, inclusiv asupra vietii copiilor lui Dumnezeu, a făcut respectarea acestei interdictii foarte dificilă și din aceasta cauza tocmai aceasta poruncă din cele zece a fost un adevarat test al priorității acordate Ierusalimului. A fost oare respectarea

Sabatului atât de crucială pentru Iuda? Acliunea simbolica a lui Ieremia și cuvintele explicite pe care a fost instruit să le rostească ne ofera raspunsul afirmativ la aceasta întrebare.²

Principii similare se aplică, în cazul creștinilor, cu privire la Ziua Domnului, care este destinată inviorării spirituale și fizice, pentru că în aceasta zi să ne aducem aminte de Răscumpăratul nostru și de răscumpărarea noastră, să ne închinăm Domnului și să comemorăm biruina repurtată de Domnul în prima zi a săptămânii.

G. Ieremia și casa olarului (cap. 18)

18:1-12 Domnul este olarul; Iuda (numita aici Israel) este vasul. Vasul nu s-a stricat din vina lui Dumnezeu, ci a lui Israel. Lutul este în mână lui Dumnezeu, pentru că El să facă cu el ce dorește - "judecata" sau binecuvântare. Dumnezeu amenință că va aduce o nenorocire, dacă oamenii nu se vor pocai, dar ei se încapătanează să afirme că vor umbla după propriile lor planuri.

18:13-17 Domnul spune despre purtarea lor că este fără precedent și con-trara naturii. Prin idolatria lor ei fac să vina peste ei o nimicire care Te va uimi pe cei ce vor vedea tara pustiită. Probabil că traducerea RSV ne oferă sensul eșalonat exact al versetului 14: „Paraseste zapada Libanului și stâncile Sirionului? Sau seaca apele muntilor, ale suvoaielor ce vin proaspete de departe?” Da, te poti biza pe aceste lucruri *din natură*, dar Dumnezeu nu a putut să se bazeze pe *poporul* *Sau!* „Desi zapada nu parasește Libanul, Israel a uitat izvorul de apă vie din care curge apă vietii.”²⁻¹

18:18 La auzul acestor cuvinte, locuitorii Ierusalimului au început să urzească comploturi împotriva lui Ieremia, continuând să-si exprime increderea în proprii lor preoți și profeti și să pună la cale tot felul de viclesuguri prin care să-1 ponegrească.

18:19-23 Ieremia își exprimă regretul pentru faptul că a întârziat să-l roage pe Dumnezeu să-i crute. O atare rugaciune nu prea s-ar potrivi pentru credinciosii din aceasta epocă a harului.

H. Ieremia si vasul de lut (cap. 19)

19:1-9 Lui Ieremia i se spune sa ia un vas de pamant si sa-l duca la groapa cu gunoi a cetatii, unde sa le vesteasca regilor lui Iuda si locuitorilor Ierusalimului ca "Dumnezeu e pe punctul de a zdrobi Iuda din cauza idolatriei sale si a jertfelor omenesti pe care le aduce. Valea Fiului lui Hinom (Valea Ben-Hinom) va deveni Valea Macelului. in timpul asediului Ierusalimului ce va urma se va ajunge sa se practice canibalismul.

19:10-15 Prin spargerea vasului profetul mflStiseaza haosul si nimicirea ce vor fi provocate de babilonieni. Locurile de ingropaciune vor fi tot mai greu de gasit iar casele in care s-a practicat idolatria vor fi profanate. Ieremia se intoarce in curtea templului si repeta faptul ca judecata sta sa se abata din cauza ca poporul refuzase si asculte cuvintele lui Dumnezeu si sa se pocaiasca.

IV: PROFETHIMPOTRIVA LIDERILOR CIVILI \$I RELIGIO\$IAI LUI IUDA (cap. 20-23)

A. Profetie impotriva lui Pashur (20:1-6)

Pashur, mai marele slujbasiilor din casa Domnului, a poruncit ca Ieremia sa fie batut si pus in butuci. A doua zi, cand profetul a fost eliberat, i-a vestit lui Pashur pierzarea sa, a familiei sale si a intregului Ierusalim precum si a lui Iuda. Regele Babilonului avea sa-i duca in captivitate. Numele lui Pashur a fost schimbat, el numindu-se acum Magor-Misabib („din toate partile numai groaza“), adica exact ceea ce-i va fi dat sa traiasca.

B. Plangerea adresata de Ieremia lui

Dumnezeu (20:7-18)

in versetele 7-18, Ieremia regreta slujba dificila si nepopulara ce i s-a incredintat, spunand ca Domnul l-ar fi convins (in^lat) ca s-o accepte si ca ar dori sa inceteze de a mai transmite acest mesaj nepopular despre captivitatea babiloneana, dar ca nu poate. Cuvantul Domnului il ardea in Iuntrul sau ca un foe. I-a ajuns la urechi planul unor unora de a-i face rau, dar el

si-a incredintat cauza in mana Domnului. Uneori este plin de incredere, laudandu-L pe Domnul, pe cand alteori ar dori sa nu se fi nascut.

C. Profetie impotriva regelui Zedechia

(21:1-22:9)

21:1-7 Cand regele Zedechia i-a trimis... pe Pashur (o alta persoana decat cea din capitolul 20) si pe Tefania (nu profetul cu acelasi nume) la Ieremia, pentru ca acesta sa intrebe pe Domnul cu privire la babilonienii ce se apropiau, Ieremia le-a trimis inapoi mesajul potrivit caruia Domnul avea sa-i ajute pe invadatori in actiunea lor militara impotriva lui Iuda. Regele si poporul care va supravietui vor fi dusi in captivitate. Cu privire la aceasta actiune intreprinsă impotriva regelui. Kelly comenteara:

Monarhia a fost dintotdeauna ultimul bastion de binecuvantare in istoria Israelului. Daca regele ar fi avut dreptate, cu toate ca poporul ?i profetii erau atat de rataci, Dumnezeu inca ar fi trimis binecuvantare asupra Israelului. Totul depindea de rege, samanta lui David. Se poate ca Dumnezeu sa-i fi mustrat pe profeti, pe preoti si pe popor, dar El ar fi tinut la ei din pricina robului Sau David, insa atunci cind nu numai ei tnsisi s-au ratacit, ci si regele insusi a devenit imposibil sa mai linii cu ei. Or, tocmai aceasta a fost slujba plina de intristare a lui Ieremia de a vesti aceasta hotarare divina.²⁴

21:8-14 Cei care se vor impotrivi vor fieri; cei ce se vor preda babilonienilor (caldeeniilor) vor trai. Casa regala a fost avertizata sa puna capat nedreptatii si asupririi. Locuitorii Ierusalimului, locuitori vazi, sunt preveniti cu privire la nimicirea ce-i paste. Termenii „**locuitor al vazi, stanca campiei**“ sunt probabil termeni de batjocura sau disprete, nefiind după cate se pare o descriere literală a Ierusalimului.

22:1-9 Capitolul 22 se ocupa de ultimii patru regi ai lui Iuda, desi nu in ordine cronologica. Iata ordinea istorica in care s-au succedat ei la tron: Iehoahaz, Ieho-iachim, lehoiachin si Zedechia. Cu alte cuvinte ultimul rege a fost de fapt primul,

pe cand ceilalti sunt redati in ordinea cronologica corespunzatoare.

Zedechia, primul rege, este avertizat sa faca dreptate si neprihanire. Altminteri luda, desi minunata precum Ghileadul si Libanul, va fi despuiata si lipsita de populate. Avertismentul este pus in aplicare prin modul in care s-a desfasurat istoria a trei regi, ce au sfarsit tragic.

D. Profetie impotriva regelui Salum

(22:10-12)

Salum, al doilea rege, numit si Ieho-ahaz, a fost fiul lui losia. El a fost dus in captivitate in Egipt, unde a si murit fara sa-si mai vada patria.

E. Profetie Impotriva regelui

Iehoiachim (22:13-23)

22:13-19 Iehoiachim, al treilea rege, si-a cladit palatul cu munca unor muncitori ce nu au fost platiti, necalcand pe urmele tatalui sau (losia) si fiind, prin urmare, tarat afara din Ierusalim, murind fara sa fie jelit. El avea sa fie ingropat ca un magar, adicsi aruncat intr-un sant.

22:20-23 Populatiei i se spune sa se suie in Liban si Basan si sa jeleasca zdro-birea indragostitorilor lor (adica a aliatilor straini) si a pastorilor lor (dregatorilor) de catre Nebucadnetar. Oamenii acestia vor gema impovaratii de durerile captivitatii.

F. Profetie impotriva regelui

Iehoiachin

(22:24-30)

Conia (numit si Ieconia si Iehoiachin), al patrulea rege, avea sa fie dus in captivitate de catre babilonieni, la Babilon, unde avea sa moara. Nici unul din descendantii sai nu va mai sedea pe tronul lui David. Nici un vlastar al lui Ieconia nu 1-a urmat sa troneze. Cel care 1-a urmat la tron, Zedechia, ultimul rege, a fost unchiul sau. Charles H. Dyer comenteaza pe marginea acestui fapt:

Profetia aceasta mai are darul de a explica genealogile lui Cristos de la Matei 1 si Luca 3. Matei a prezentat spita juridica a lui Cristos, prin tatalul său vitreg, Iosif. Dar spita lui Iosif provine din filiera lui Sealtiel, care a fost fiul lui Iehoiachin (Ieconia, Mat. 1:12; cf. 1 Cron. 3:17). Daca

Cristos ar fi fost un descendant

fizic al lui losil' si nu S-ar fi nascut din fecioara, nu ar fi Tntrunit caiitatile necesare pentru a l'i Regele Israelului. Luca a prezentat spita fizica a lui Cristos prin Maria, care descindea din David prin spita fiului sau Natan (Luca 3:31). In telul acesta Cristos nu S-a aflat sub „blestemul" lui Iehoiachin. ^

G. Profetie despre regele neprihanit

(23:1-8)

Dregatorii (p5storii) sunt condamnati pentru esecul de a fi avut grija de poporul lui Dumnezeu. Dar Dumnezeu va reface o ramasita a poporului Sau, careia ii va da p&stori credinciosi. El If va ridica pe Mesia, ca sa le fie Rege. In acest punct Kelly ne face o atenlionare ce nu este pe placul tuturor:

Este Iimpede ca profetia aceasta ne indreapta privirile spre Mesia, Domnul Isus. Dar Mesia este Domnul Isus nu atat fn raport cu noi, cat cu Israel. Este tbarate important sa facem aceasia distinctie. Si nu vom pierde daca vom face acest lucru. Multe persoane au impresia ca daca aces-te profetii nu se apHcS la crestini si la biserică, vom suferi o pierdere, Dar nu poti sa iei ceva de la vecinul tau fara sa pierzi cu mult mai mult decat va pierde vecinul. Fara Tndoiala si cl va pierde ceva, dar tu vei pierde cumplit mai null. Iar daca acest fapt este valabil Tn lucrurile natu-rale, cu atat mai mult este el adevarat in cele spirituale. Nu ne putem permite sa-1 fraudam pe Israel nici macar cu o fararna din partea ce i sc cuvine, fSra ca prin aceasta sa nu ne saracim pc noi Tnsine cumplit de mult.²⁶

In versetul 5, Mesia este numit **Vlastarul** (sau Fiul) lui **David**. La Zaharia 3:8 E! este „Robul Meu, VLASTARUL." La Zaharia 6:12, El este prezentat drept „Omul al carui nume este Vlastarul." Iar in Isaia 4:2 El este „Odrasla Domnului." Acestea corespund cu cele patru moduri in care este prezentat Cristos Tn Evangheliei -ca Rege, Rob, Fiul Omului si Fiul lui Dumnezeu.

„DOMNUL NEPRIHANIREA NOAS-TRA" sau *Iehova Tsidkenu* (v. 6) este unul din cele sapte nume compuse ale lui Iehova.²⁷ M'Cheyne a compus un excelent imn bazat pe aprecierea tot mai mare a Domnului, avand ca titlu:

Iehova Tsidkenu -*Domnul Neprihdirea Noastră*

Candva eram un strain fata de
har si fata
de Dumnezeu,
Nu stiam in ce primejdie ma aflu
si nu-mi
simteam povara;
Desi prietenii vorbeau plini de
incantare
despre Cristos pe cruce,
Iehova Tsidkenu nu Tnsemna
nimic pentru
mine.

Adesea citem cu placere,
pentru
mangaiere sau angajare,
furtunoasele texte ale lui Isaia si
calmele
pagini ale lui loan;
Dar chiar si atunci cSnd mfatisau
lemnul
stropit de sange,
Iehova Tsidkenu nu insemana
nimic pentru
mine.

Ca lacrimile siroind pe obrazul
ficelor
Sionului,
Am plans cand apele I-au
coplesit suffe-
tul;
Si totusi n-am crezut ca pacatele
mele au
fost cele ce L-au tintuit pe cruce;
Iehova Tsidkenu tot nu Tnsemna
nimic
pentru mine.

Cand harul fara plata m-a
trezit, prin lumina de sus,
Ororile legii m-au mgrozit si m-
am temut de moarte;

Nici un adapost n-am mai gasit
Tn eul meu propriu -
Iehova Tsidkenu trebuie
neaparat sa-mi fie Mantitor -
mi-am zis.

Ororile mele au disparut dintr-
odata in
fata acestui nume scump;
Vinovatia mea si teama el le-a
alungat, iar
eu cu Tndr3znealS m-am apropiat
Ca sa sorb din izvorul datator de
viata,
oferit mie fara plata -
Iehova Tsidkenu Tmi este acum
totul!

inimii mele,
lauda buzelor mele,
Iehova Tsidkenu! Nicicand nu
voi mai fi
pierdut!

Iehova Tsidkenu! Comoara

in Tine voi birui, de-ar veni
suvoaiele sau departe de-as
merge -Tu, ancora vietii mele,
stalpul care ma sustine, platosă
si scutul meu!

Chiar prin valea umbrei mortii
de-ar fi sa tree,
Spre acest nume tmi voi atinti
privirile, și chiar de-ar fi sa sovai
El imi va fi pavaza,
Caci desi de-ale vietii valuri
Domnul m-ar putea scuti,
Iehova Tsidkenu va ramane de-a
pururea cantarea buzelor mele,
pana la moarte. *-Robert Murray
M'Cheyne*

Dumnezeu va fi cunoscut drept
Cel care a readus poporul în
propria sa tara.

**H. Profetie împotriva
profetilor falsi din Iuda
(23:9-40)**

23:9-22 Restul capitolului 23 este o solemnă condamnare a profetilor mincinosi, atât ai Israelului, cât și ai Ierusalimului. Aceștia din urmă au continual să promita pacea, dar dacă ar fi ascultat de Cuvântul lui Dumnezeu, ar fi stiut că judecata Sa era inevitabilă și că avea să continue până când aveau să se templinească plăznurile divine. Acești profeti vorbeau fără să posede împăternicirea divină.

23:23-29 Dumnezeul omniprezent și atotstiutor îi demasca pe profeti pentru visurile lor, care îi duceau pe oameni în ratacire. Visele lor erau că pleava, în comparație cu cuvantul lui Dumnezeu, care este că și în război, dar și că un rău și că un ciocan.

23:30-32 Domnul îi se împotrivesc acestor profeti mincinosi. Iată ce descrie foarte adekvat:

Ei erau profesioniști care pretează ceea ce vorbesc cu autoritate divină, dar în realitate roscău minciuni și înșelăciuni. Ieremia le aduce trei acuze. El spune că erau imorali, că nu-l cunoșteau pe Dumnezeu și că nu aveau nici un mesaj pentru popor. Erau nepasatori fata de responsabilitate sacre și au coborât stacheta normelor morale ale poporului prin participarea lor activă în pacat. Cunștintele lor despre Dumnezeu erau la un nivel foarte scazut. Neînțelegând natura Lui

920

**lerem
ia**

sfanta, ei credeau si predicau ca nu era cu putinta" ca El sa pSrseasca Israelul.²⁸

Dar acesti profeti falsi nu au existat doar atunci, ci sunt si azi printre noi.

23:33-40 Se pare ca oamenii TI batjo-coreau pe Ieremia, intreband: „Care este povara (oracolul)²⁹ Domnului?” Profetul trebuia sa le raspunda ca ei insisi sunt povara și ca El se va descotorosi de ei. Dumnezeu le-a interzis sa mai foloseasca termenul „povara” (oracolul) in semn de batjocura. Daca se vor dovedi neascultiitori, El Ji va pedepsi cu asprime.

prezentat in 2 Cronici 36:20,21:

Iar pe cei ce au scapat de sabie i-a dus

V. PROFETII PRIVITOARE LA DIS- TRUGEREA IERUSALIMULUI SI LA CAPTIVITATEA BABILONIANA (cap. 24-29)

A. Semnul smochinelor (cap. 24)

24:1-7 Domnul i-a arătat lui Ieremia două cosoiri cu smochine, puse înaintea templului. Unul din cosuri continea smochine foarte bune iar celalalt avea smochine foarte rele.

Smochinele bune infatisau exilatii din Babilon, care aveau să fie readusi în patria lor, intrucât ei aveau să se întoarcă la Domnul cu inima întreagă.

24:8-10 Smochinele rele infatisează oamenii ramasă în țară după deportarea din timpul domniei lui Ieconia. Exilatii vor fi readusi în patrie, dar ceilalți vor fi imprăștiati și nimiciti de sabie, foamate și ciumă.

B. Precizarea celor saptezeci de ani de captivitate babiloniană (25:1-11)

Ieremia Ti avertizase pe toți locuitorii Iudei timp de douăzeci și trei de ani; tot așa și alți oameni ai lui Dumnezeu îi au chemat fără înțețare la pocaintă. Dar pentru că ei au refuzat să asculte, acum aveau să fie dusi în robie la Babilon de către robul lui Dumnezeu, Nebucadnetar, unde aveau să ramâne timp de saptezeci de ani.

Motivul pentru care captivitatea a durat saptezeci de ani, termen care le-a fost comunicat evreilor dinainte de către Dumnezeu, nu este

in Babilon, unde acestia au devenit slu-jitorii lui si ai fiilor lui pana in timpul domniei regatului Persiei, pentru ca sa fie implinit cuvantul. Domnului rostit prin gura lui Ieremia, pana cand tara se va fi bucurat de sabatele ei. Cat timp a zacut devastata, a tinut sabatul, pana la implinirea celor saptezeci de ani.

Levitic 25:3-5 ne invata ca tara trebuia sa ramana necultivata tot la al saptelea an. Oamenii evident nu respectaseră aceasta lege.

C. Stapanii babilonieni vor fi judecati

la randul lor (25:12-38)

25:12-29 Speranta unei reveniri imediate a fost, prin urmare, o minciuna.'Dupa saptezeci de ani, Dumnezeu avea sa-Si indrepte mania asupra caldeenilor (babalonienilor). Sub simbolul unui pahar de vin, lui Ieremia i se spune sa rosteasca furia lui Dumnezeu asupra lui luda si a altor natiuni ce urmeaza a fi zdrobite de Nebucadnetar si, in cele din urma, asupra lui Nebucadnetar insusi (regele Sisacului). Prin aceasta rostire profetica, Ieremia a avut sarcina de a le spune acestor natiuni ca *trebide* sa bea... paharul maniei lui Dumnezeu. Daca Dumnezeu pedepseste mai intai Ierusalimul, sa nu se astepte natiunile sa scape de pedeapsa.

25:30-38 Versetele acestea amplifică terorile pahamlui maniei cumplite a lui Dumnezeu, prin recursarea la termeni adecătivi pentru exprimarea acestei manii, cum ar fi **va raci... va striga.... vuiet**. Liderii turmei evreilor se vor boci din pricina fap-tului ca Domnul a pradat pașunea lor.

D. Avertismentele date de Ieremia poporului (cap. 26)

26:1-11 Lui Ieremia i se spune sa stea in curtea templului si sa-i avertizeze pe oameni ca daca nu se vor pocai, Domnul va parasi templul, cum parasise si Silo. (Observati ca *promisiunile conditionate* ale lui Dumnezeu sunt supuse schimbarii (**„caintei”**) din partea lui Dumnezeu, in cazul in care omul nu indeplineste conditiile cerute [versetul 3]. Dar Dumnezeu nu

„Se caieste”, adica nu Se schimba
Tn pri-vinta *promisiunilor Sale neconditionate.)*

Preetii si profetii falsi, Tmpreuna cu oa-menii de rand s-au umplut de furie Tmpotri-va profetului, Tncepand sa-1 ameninte.

26:12-19 Nemxficat, Ieremia repeta mesajul. Apoi printii si tot poporul Ti aparS, iar batranii Ti amintesc gloatei ca Mica pro-fetise cu Tndrazneala Tn zitele unui rege bun si nu fusese omorat.

26:20-24 Versetele acestea ar putea fi argumentul prezentat de opozitie sau ar putea fi pur si simplu consemnarea faptu-lui cf lehoiachim a ordonat executarea unui profet numit Uriia, care a profetit ace-leasi lucruri ca si Ieremia. Dar Ahicam fiul lui Safan reuseste sa-I izbaveasca pe Ieremia de la moarte.

E. Semnul jugului (cap. 27)

27:1-11 Profetia aceasta este plasata in timpul lui lehoiachim (v. 1), dar restul capitolului arata ca a avut loc Tn timpul domniei lui Zedechia. Explicatia unora ar fi ca am avea de a face cu o gresieala de copiere. Ambasadorii a cinci regi dintre Neamuri venisera la Ierusalim, probabil cu scopul de a incheia o alianta Impotriva Babilonului. Acestora li se spune, prin intermediul pildei legaturilor si jugurilor, ca jugul Babilonului va fi peste ei pana cand Babilonul va fi cucerit de Medo-Persia si ca daca nu se vor supune jugului, vor fi nimiciti - asta Tn povida spuselor profetilor falsi din aceste natiuni.

27:12-22 Nota lui Ryrie privitoare la o datina din strabuni, aplicata la templul evreiesc, va fi in masura' sa aduca lamaruri acestui pasaj:

De obicei un cuceritor lua idolii unui popor cucerit si-i plasa in templul propriului sau dumnezeu. Intrucat iudaismul a fost o religie lipsita de icoane, au fost luate vasele din templu

Zedechia este rugat de Ieremia sa se supuna babilonienilor si sa nu-i creada pe profetii mincinosi care preziceau ca vasele casei Domnului vor fi Tn cursnd readuse din Babilon. Ieremia a sugerat ca profeti sa-si dovedeasca autoritatea rugandu-L pe Dumnezeu s3 previna transportarea vaselor din Ierusalim la Babilon. Dar Tn zadar va fi orice efort. Vasele vor fi duse Tn

Babilon, unde vor ram&ne pana la st'Srsitul captivitatii - respectiv saptezeci de ani.

F. Profetia falsa a lui Hanania si moartea acestuia (cap. 28)

28:1-9 Hanania fiul profetului Azur face precizarea falsa potrivit careia capti-vitatea babiloneana va lua sf3rșit in timp de doi ani. Ieremia raspunde ca bine ar fi sa fie asa, las^nd Tnsa sa se Tnteleaga ca profetia lui Azur nu se va Tmplini. Profetii adevarati preziceau cu totii fara deosebire ca peste Iuda se va abate o nenorocire, Tn timp ce profetii falsi preziceau ca va urma o perioada de pace.

28:10-17 Hanania a sfaramat jugul de lemn ce fusese pe grumazul lui Ieremia, si a facut o profetie mincinoasa. Ieremia a plecat apoi din acel loc (v. 11). Kelly Ti elo-giaza pe profet pentru puterea sa de staplinire:

Slujitorul Domnului nu se cearta. Același om, Ieremia, ce fusese ca un zid de neclintit, care se impotrivese regilor și profetilor și preotilor fata in fata, refuza acum sa se certe cu profetul Hanania.

Motivul pentru care se poarta asa esle simplu. Ieremia a mustrat si a avertizat, cata vrerne mai era nadejde de pocainta sau c^it timp harul Tndelung rabdator o cerea, dar din clipa Tn care nu mai functiona nici o con^tiinta treaza, cand nici nu se mai prefaceau ca cinstesc numele Domnului, Ieremia Tsi vede de drum, lasandu-L pe Dumnezeu sa judece intre profet si profet. Daca Ieremia era un profet autentic, Tn mod necesar Hanania era un profet fals.³¹

Dar Dumnezeu va pune un jug de fier peste natiuni ca sa slujeasca regelui Nebucadnetar al Babilonului. Hanania este Tnfierat ca un profet mincinos si i se comunica ca va muri chiarTn anul acela. Si Tntr-adevar asa a fost: el a murit peste doua luni (cf. v. 1, **luna a cincea si v. 17 luna a saptea**).

G. Mesajul lui Ieremia catre captivii

evrei din Babilon (cap. 29)

29:1-9 Aceasta e scrisoarea pe care Ieremia... a trimis-o captivilor din Babilon, prin care Ti sfatuia sa se pregateasca sa stea acolo vrerne Tndelungata si-i avertiza sa nu asculte de profetii falsi si de cei ce se ocu-

pau cu ghicitul.

29:10-14 Domnul promite ca robia babiloneana se va sfarsi dupa saptezeci de ani si ca poporul se va Tntoarce in patrie.

Versetul 13 este o Tncurajare catre toti cei ce L-au cautat pe Domnul, uneori fara sa reuseasca, in aparenta, sa-L gaseasca:

Cuvantul lui Dumnezeu catre poporul Sau in vremea lui Ieremia este si astazi acelasi cuvSnt sigur al Sau pentru oamenii care au pacatuit \$i au pierdut legStura cu Cel NemarginiL Nici un gest mecanic, nici o manifestare de forma a interesu-lui pentru El nu poate sa ne asigure aceasta comoarS nepretuita, mai de pret decSt tot aural din !ume. El este intotdeauna la dispozitia noas-tra, tanjind de dor ca toti oamenii sa priveasca spre EI si sa traiasca. Bratele Lui sunt deschise totdeauna, invitandu-i cu dragoste pe toti cei ce sunt dispusi sa se Tntoarca ia El. Dar tot atSt de adevarat este \$i faptu! ca cine cauta trebuie sa caute cu tot dinadinsul, sS-\$i dea toate silinteie. Cei ce ajunge sa-si dea seama de cat de mult are nevoie de Dumnezeu, ca numai darul Lui il poate multumi pe deplin si, prin urmare, pome\$te in cautarea Lui, va putea fi asigurat de biruinta daca va cauta cu toati inima. Curatirea, pacea, bucu-ria, biruinta vor fi ale sale, ca dar din mana lui Dumnezeu, Cel care tsj gase?te desfatarea Tn a le spune copiilor Sai: „Bine ati venit acasS!“³³

29:15-32 Contrag celor spuse de profetii falsi din Babiion, regele si oamenii r5masi in Ierusalim aveau sa sufera de sabie, foamete si ciuma, pentru refuzul lor de a asculta de cuvintele lui Dumnezeu. Se vesteste pierzarea asupra a doi profeti min-cinosi, Ahab fiul lui Colaia, si Zedechia fml lui Maaseia, si asupra altuia numit Semaia Nehelamitul, care a scris scrisori prin care 1-a mustrat pe preotul de la Ierusalim pentru ca nu si-a fkcut datoria si nu 1-a aruncat pe Ieremia in temnita. Preotul Tefania i-a citit lui Ieremia aceasta scrisoare. Aceasta din urma a profetit atunci ca familia lui \$emaia va fi nimicita si ca el nu va apuca sa vadS sfarsitul captivilatii babiloniene.

VI. PROFETn PRIVITOARE LA RESTAURARE (cap. 30-33)

Capitolele 30-33 contin mesaje de

nadejde si izbavire, constituind un punct luminos in aceasta carte plina de judecatile lui Dumnezeu. Clyde T. Francisco le-a caracterizat dupa cum urmeaza:

N-au fost scrise pasaje mai miscatoare decat cele gasite in aceasta sectiune din Ieremia. Desi majoritatea mesajelor sale s-au referit la judecata si condamnare, cand a avut visul privitor la viitor, profetul a putut, in stari, sa predice asa cum fi dadea ghes inima. \$i astfel \$i-a varsat toata inima Tn aceste predici.³³

Revenirea din captivitate a fost doar implinirea partiala a acestor capitole. Mesajul vestit in ele ne indreapta privirile spre vremurile din urma si spre restauratia finala.

Este o sectiune foarte importanta, mtrucat confine faimosuf pasaj despre nou legament, ce prezice trezirea natiunii Israel. Aceasta poate avea loc doar dupa „vremea necazului lui Iacob“ (Marea Straritorare) din 30:4-17. Dumnezeu Iasi tine legamentul, contrar parerilor unora. Lui Ieremia i se spune sa cumpere un ogor, prin care sa demonstreze certitudinea restauratiei.

A. Captivii vor fi adunati iara?i (cap. 30)

30:1-11 Atat Israelul, cat si Iuda vor fi stranse iarasi la un loc. Mai Tntai va veni vremea necazului lui Iacob (Marea Straritorare), apoi Dumnezeu va frange puterea Neamurilor pe care o exercitasera acestea asupra poporului Sau. Promisiunea ca Dumnezeu li-1 va ridica pe David regele lor este interpretata in general ca referindu-se la Domnul Isus, samanta lui David. Dar unii o interpreteaza Tn sensul ca s-ar referi la David cel din Vechiul Testament care ar urma sa Tnvie din morti.

30:12-17 Desi surerintele natiunii par Tn prezent (adica pe vremea lui Ieremia, n.lr.) incurabile, Dumnezeu le va vindeca israelitilor ranile si-i va prada pe dusmanii lor.

30:18-24 Versetele acestea descriu conditiile idilice ce vor dormni Tn timpul Mileniului. Ultimele doua versete ale capi-

tolului descriu judecata lui Dumnezeu asupra celor rai, care va precede binecuvantarea Sa asupra Israelului, cum reiese din capitolul urmator.

B. Tara va fi restaurata (31:1-30)

31:1-20 "In cuvinte pline de tandrete, Domnul promite ca va restaura Israelul, adica cele zece triburi din nord; oamenii se vor intoarce din toate colturile lumii; vor fi plini de cantece, In loc de jale. **Rahela isi plange fiii** - o expresie figurata prin care se semnifica durerea exilatilor. Toata du-rerea aceasta se va sfarsi cand Israel se va pocai si va fi iertat de Dumnezeu. Matei citeaza versetul 15 in legatura cu ma-sacrarea pruncilor de catre Irod (Mat. 2:18). lata ce spune Kelly pe aceasta tema:

Ce frumos este sa vedem ca Duhul Sfant... aplică la acel eveniment pasajul privitor la durere, dar nu eel privitor la bucurie... El nu S-a referit decat la ceea ce s-a Tmplinit. Mare era durerea in acele clipe, chiar in locul nașterii monarhiei. Domnea un zбucium sfasietor tocmai in locul unde ar fi trebuit să se audă strigăte de bucurie. Nașterea lui Mesia ar fi trebuit să fie semnalul pentru ca in toata țara Israelului, cu mic cu mare, să izbucnească toti in osanale de bucurie. Si asa ar fi fost. dacă ar fi existat credința In Dumnezeu si in fagaduinta Sa, dar n-a existat! Mai mult, In-trucat poporul era intr-o stare de ru?inoasa ne-credinta, pe tronul tarii se afla un usurpator edomit. Prin unnare in țara a domnit violența si inselaciunea iar Rahela si-a plans copiii si n-a putut fi mangaiata, deoarece acestia nu mai erau. Asadar Duhul Sfant a aplicat prima parte a profetiei. dar S-a oprit in acel punct.^{3*}

31:21, 22 Israelul pocait se va întoarce
pe drumuri marcate cu semne
rutiere și borne. Zilele
necredincioșei sale se vor fi
terminat, întrucăt Domnul a realizat
ceva nou - o femeie va imbratisa un
barbat. Femeia de aici este Israelul
iar barbatul este lehova.
„Prezicerea,” scrie Williams, „este
că fecioara Israel va înceta să
umble «încolo -și-ncoace, alegând
după idoli», căutându-L, în schimb,
să alipindu-se de Emanuel.”³⁵ Kelly,

un cucernic invatat de o mare

puritate ainvataturilor, explica de ce inter-pretarea atat de raspandita a partii a doua a versetului 22 nu este cea valabila:

S-a incetatenit obiceiul printre Parinti, precum și printre cei divini.... să se aplice pasajul acesta la nasterea Domnului din Fecioara Maria, dar profetia nu contine nici cea mai mică referire la ca. O femeie ce imbratisa un barbat nu e totuna cu Fecioara ce imbrapseaza și da nastere unui fiu. Imbratisarea unui barbat nu are absolut nici o legatura cu nașterea unui copil.³⁶

31:23-30 Iuda va fi și ea restaurata iar cetatile ei vor fi rezidite. În acest punct, Ieremia s-a trezit din somnul sau placut. Atât Iuda, cât și Israelul vor fi din nou populate. Oamenii vor fi pedepsiti pentru propria lor faradelege, nu pentru pacatul parinti lor lor.

C. Dezvaluirea noului legamant (31:31-40)

Vor veni zilele cand Dumnezeu va incheia un legamant nou cu... Israel și cu... Iuda, nu ca legea, ci un legamant al harului. Oamenilor li se va darui o noua natura morala, iar cunoștinta Domnului va fi universale (Vezi Ev. 8:8-13; 10:15-17).

Dumnezeu a încheiat noul legamant în principal cu Israel și cu Iuda (v. 31). Spre deosebire de legea lui Moise, a fost un legamant neconditionat. A subliniat ce va face Dumnezeu, nu ce trebuie să facă omul; observați de câte ori apar cuvintele „Eu voi” în versetele 33 și 34. Iisus este Mediatorul (Mijlocitorul) noului legamant, pentru că prin El sunt asigurate binecuvântările aces-tui legamant (Ev. 9:15). Legamantul a fost ratificat prin sângele Sau (Luca 22:20). El nu va intra în vigoare pentru Israel ca națiune decât la a Doua Venire a lui Cristos. Între timp însă credinciosii individuali se bucură de unele din beneficiile sale, de pilda, de faptul că motivatia ascultării este harul, nu legea; apoi Dumnezeu este Dumnezeul lor iar ei sunt oamenii Sai; Dumnezeu nu și mai amintește de pacatele și farădelegile lor. Cunoștinta universală a Domnului (v. 34a) urmează să se împlânească în timpul Mileniului.

924

**lerem
ia**

Cei care ar dori sa stearga Israelul de pe fata pamantului ar face bine sa invete ver-setele 35 si 36. Israelul ar Tnceta sa fie o natiune doar atunci c&nd legile soarelui, Iunii, stelelor si ale marii ar Tnceta Tnaintea lui Dumnezeu. Ierusalimul va fi rezidit in viitor iar zonele in prezent necurate vor fi „**sfinite pentru Domnul.**” („Tnchinate Domnului”, Tn versiunea romana, n.tr.)

D. Rezidirea ceratii (cap. 32)

32:1-5 Babilonienii Tncepusera” Tntre timp asediul asupra cetStii. Zedechia Ti aruncase pe Ieremia Tn Tnchisoare... In curtea Tnchisorii pentru faptul ca a prezis succesul babilonienilor. In versetul 4 gasim una din cele trei profetii rostite cu privire la Zedechia. Aici se spune ca va vedea pe regele Babilonului fata Tn fata. In Ezechiel 12:13 citim ca nu va vedea Babilonul sj ca va muri in Babilon. lata cum s-au Implinit aceste profetii aparent contradictorii: Nebucadnetar i-a scos lui Zedechia ochii la Ribla, Tn tinutul Hamat (2 Regi 25:7). Apoi Zedechia a fost dus Tn Babilon, dar nu a vazut Babilonul, deoarece Ti fusesera scosi ochii, si a murit acolo.

32:6-25 Dand dovada de ascultare fata de Domnul, profetul a cumparat ogorul varului sau Hanamel... din Anatot cu saptesprezece sicli de argint. (Hanamel se prezintase la el cu aceasta oferta.) Aceasta a fost asigurarea data poporului ca Dumnezeu Ti va readuce Tn patrie din Babilon. Ambele titluri de proprietate au fost date Tn grija lui Baruc, spre a fi pas-trate de acesta Tn vase de lut. Vazand cum babilonienii asediaza Ierusalimul, Ieremia se va fi mtrebat de ce i-a spus Dumnezeu sa cumpere ogorul din Anatot.

32:26-44 Raspunsul Domnului c&tre Ieremia este clasic: „**Iata, Eu sunt Domnul, Dumnezeul oricarei fapturi. Este ceva prea greu pentru Mine?**”

MSntitorul poate rezolva orice problems,
Itele Tncurcate ale vietii le poate descurca.
Nimic nu e prea greu pentru Isus;
Nu e nici un lucru pe care sa nu-L

poata face

El.

- Autor necwoscut

Desi Dumnezeu va distrugere Ierusalimul

pentru idolatria oamenilor, totusi mai tar-ziu El ti va aduna pe ai Sai si-i va binecuvanta nespus de mult. Din nou se vor cumpara si vinde proprietati iar titlul de proprietate asupra ogorului din Anatot va fi valabil si Tn acea zi viitoare.

E. Recunoasterea legamantului (cap. 33)

33:1-16 Pe cand leremia Tnca se mai afla Tn curtea Tnchisorii, Domnul i-a daruit alte fagaduinte pline de speranta pentru restaurarea Israelului si a Iudei - tara va fi repopulata cu oameni plini de bucurie; muntii vor fi plini de turme; si bucuria suprema va consta Tn faptul ca Mesia, „**Vlastarul de neprihanire**” descins din **David**, va veni. **Ierusalimul...** se va numi DOMNUL NEPRIHANIREA NOASTRA. lehova daruiescute numele Sau Israelului restaurat, dupa cum un barbat Ti daruiescute miresei sale numele si dupa cum face Cristos cu biserică(l Cor. 12:12).

33:17-26 Promisiunea lui Dumnezeu privitoare la perpetuarea dinastiei davidice si la preotia levitica este la fel de nestra-mutata ca legamantul lui Dumnezeu cu ziua si noaptea. Unii din oameni II acuzau pe Dumnezeu ca Si-ar fi parasit si uitat cele doua case - Israel si luda si ca astfel i-ar fi disprestuit pe iudei ca fiind niste lepadali, ca ar fi ca unii ce au Tncetat sa mai existe ca popor. Domnul raspunde ca legamantul Sau cu poporul Sau este tot atat de nestra-mutat ca Tnsești legile naturii. Descendentii lui David vor fi tot atat de nenumarati precum ostirea cerului si nisipul miirii.

VII. SECJTUNEA ISTORICA (cap. 34-35)

A. Caderea lui luda si a Ierusalimului (cap. 34-39)

1. Prezicerea captivitatii lui Zedechia (cap. 34)

34:1-7 Pe cand babilonienii asediau Ierusalimul, lui leremia i s-a poruncit sa-i spuna regelui Zedechia ca va fi dus Tn exil si cava muri Tn Babilon, desi... nude sabie.

34:8-22 La un moment dat, Tn

timpul luptelor, **Regele Zedechia** i-a determinat pe oameni sa se Tnvoiasca sa-i elibereze pe

toti sclavii evrei, probabil cu gandul ca acestia sa poata contribui la apararea cetatii. Ulterior, cand dusmanul s-a retras un timp, sub presiunea armatei egiptene (37:1-10), oamenii i-au readus insa pe acesti sclavi eliberati la starea de robie! Si astfel ei au profanat numele lui Dumnezeu prin faptul ca si-au calcat promisiunea ce au facut-o inaintea Lui. Prin urmare, Dumnezeu a decretat ca ei sa cunoasca „**H**bertatea” **sabiei... ciumei si foametei.** Cei ce ratificasera **legamantul** de a-i elibera pe sclavi (v. 15) prin jertfirea unui **miel** in zona templului, după care si-au calcat legamantul, vor fi dati pe mana dușmanilor pentru a fi macelariti de acedia. **Zedechia... Si prinjii sai** vor fi dusi in captivitate. Babilonienii vor reveni si vor arde cetatea cu foe.

2.

Rasplatirea ascuharii rehabitibr (ca p. 35)

35:1-11 Ieremia a ascultat de Domnul, invitandu-i pe rehabiti in casa Domnului si oferindu-le să bea vin. Rehabitii au refuzat politicos sa bea, din pricina instructiunilor pe care tatal lor îl le daduse. De asemenea, ei au refuzat sa cladeasca o casa, și semene samșnii, și sadeasca o vie sau sa posede vîi. (Ei fuseseră obligați sa locuiască "in Ierusalim datorita caldeenilor ce inaintau.) Si astfel ei si-au pastrat caracterul de pelerini. Ce exemplu demn de urmat!

35:12-19 in contrast izbitor cu ei erau oamenii din Iuda, care nu au ascultat de Dumnezeu, drept pentru care aveau sa fie pedepsiti. Rehabitii aveau și fie rasplătiti prin faptul că intotdeauna urmau sa aiba un om care sa stea inaintea lui Dumnezeu. Rehabitii au fost numiti asa după Rehab, al carui fiu Ionadab a fost plin de ravna in ajutorul dat lui Iehu la extirparea inchinarii la Baal in regatul de nord in anul 841 i.Cr. Erau un trib nomadic descins din cheniti (1 Cro. 2:55), care se alipisera de Iuda și conținuaseră să fie asociati cu iudeii, desi nu să-au identificat cu modul lor de viață (*Daily Notes of the Scripture Union*),

Unii sunt de parere că rehabitii au fost asimilați de tribul lui Levi și ca astfel se înplinește profetia lui Dumnezeu. Desi nu putem să-i identificăm pe rehabiti în

prezent, credem ca identitatea lor va fi dezvaluita in timpul Mileniului.

3.Regele Iehoiachim arde sulul lui Ieremia (cap. 36)

36:1-10 In al patrulea an al lui Iehoiachim, Domnul i-a poruncit lui Ieremia sa redacteze toate profetiile pe care le-a transmis; acestea i-au fost dictate lui Baruc si citite de acesta in public in templu, dupa un an. Nu ni se da nici o explicatie cu privire la motivul pentru care Ieremia a fost trimis sa se deplaseze el insusi la templu. Se stie cain acest timp nu era intemnitat, dar, desigur, continua sa se afle sub urmarire.

36:11-19 Cand Micaia a auzit profetiile, le-a raportat imediat printilor. La ran-dul lor, acestia au cerut sa le fie adus Baruc, pe care l-au rugat sa le citeasca profetile. Apoi i-au spus lui Baruc, ca atat el, cat si Ieremia sa se duca si sa se ascunda ?i sa nu stie nimeni unde se afla.

36:20-26 Cand printii i-au raportat regelui (Iehoiachim) chestiunea, la curtea regala, acesta a cerut sa-i fie adus sulul. Apoi, in timp ce Iehudi Ti ctea, regele a tata portiuni din sul (adica din Cuvantul lui Dumnezeu) si le-a aruncat in foe, aceasta fiind o imagine plastica a ceea ce fac, de atunci incoace, liberalii si rationali sunt, tii cu Cuvantul lui Dumnezeu! In cele din urma, tot sulul a fost mistuit, desi nu fara ca mai inainte cei trei printi sa fi protestat impotrivă faptei regelui. Regele i-a cautat pe Baruc si pe Ieremia, dar Domnul i-a ascuns.

36:27-32 Dupa ce regele a ars sulul, Ieremia a redactat din nou profetiile, adaugand o sectiune foarte adevarata despre groaznica pierzare a lui Iehoiachim! Faptul ca Iehoiachin a fost fratre lui Iehoiachim si succesorul sau (2 Regi 24:6) pare sa invalideze blestemul din versetul 30a. Explicatia oferita de obicei este ca Iehoiachin a domnit doar trei luni, timp insuficient pentru a avea vreuo semnificatie.

4.Ieremia intemnitat si interogat de Zedechia (cap. 37, 38)

37:1-10 Desi Regele Zedechia, domnitorul vasal lui Nebucadnetar, nu a luat

926

**lerem
ia**

seama la cuvintele lui Ieremia, totusi i-a rugat pe profet sa se roage... pentru el si pentru urmasii sai. Cand armata egipteana a venit sa dea ajutor regatului Iuda, caldeenii (babilonienii) au parasit Ierusalimul, pentru a respinge acest atac. Ieremia i-a trimis verba lui Zedechia c& babilonienii vor reveni pentru a distrugere Ierusalimul. Chiar daca Zedechia ar reusi sa reduca armata caldeenilor la o mana de oameni raniti, acestia tot ar fi in stare sa incendieze cetatea.

37:11-21 Pe cand Ieremia parasea Ierusalimul, avand o problema personala de rezolvat, a fost arestat si incarcерat sub acuzatia de dezertare. Dupa multe zile, Zedechia a cerut sa-i fie adus ca sa auda ce avea Domnul de spus. Plin de curaj, Ieremia a vestit ca babilonienii vor captura cetatea si pe rege. Apoi a cerut sa fie eliberat din inchisoare, cererea fiindu-i acceptata. Si a fost dat in grija celor din curtea inchisorii.

38:1-13 Ieremia a fost aruncat intr-o carcera plina cu mal, pentru ca a sfatuit locuitorii sa paraseasca cetatea si sa se predea babilonienilor. Zedechia si-a exprimat pe fata slabiciunea, recunoscand ca nu poate zadarnici vointa printilor, nefiind in stare sa-l ocroteasca pe profet. Un etiopian a reusit sa-si scoata din groapa cu fuiuhi si cu haine vechi si carpe, readucandu-l in curtea inchisorii.

38:14-20 Cand Regele Zedechia i-a solicitat lui Ieremia sfaturi, promitandu-i imunitate, i s-a spus sa se predea in mana invadatorilor, fiind asigurat ca evreii care trecusera deja de partea inamicului nu-1 vor maltrata.

38:21-23 Dacă Zedechia va refuza sa treacă de partea invadatorilor, femeile de la palat si vor batjocori in prezenta rapitorilor babilonieni, amintindu-i cum fusese inselat de prietenii sai intimi si parasit de aceştia. De asemenea sotile si copiii Regelui, timpuriu cu el Xnsusj, vor fi dusi in robie de catre invadatori, iar Ierusalimul va fi ars.

38:24-28 Zedechia 1-a rugat pe Ieremia sa nu spuna ce sa discutat, ci sa zice doar ca el este cel ce a cerut sa nu fie

incarcerat din nou. Printre adevaratii au venit sa intrebe, dar Ieremia le-a raspuns astfel cum

fusese rugat de Zedechia. Evident se ridiea in acest punct o chestiune de ordin etic in legatura cu raspunsul lui Ieremia. A spus acesta adevarul, o jurnata de adevar sau un neadevar total? Ceea ce a spus el a fosl probabil adevarat, dar el nu s-a simtit obligat sa le spuna tot ce stia. **Ieremia a ramas in curtea inchisorii** pana fa caderea **Ierusalimului**.

5. Caderea Ierusalimului (cap. 39)

39:1-10 Cand Ierusalimul a fost cucerit de babilonieni (586 t.Cr.), Zedechia, impreuna cu fiii sai si cu razboinicii sai au incercat sa¹ fuga, dar au fost prinsi si dusi la Ribla. Fiii Regelui au fost uci\$ti, Regelui i s-au scos ochii iar el insusi a fost dus in captivitate. Cetatea a fost distrusa, in tara ramanand doar oamenii sSraci.

39:11-14 Nebucadnetar, regele Babi-lonului, a emis o serie de instructiuni, prin Nebuzaradan, capitanul garzii, ca Ieremia sa fie tratat omenos. Astfel profetul a fost eliberat din curtea inchisorii si dat in grija lui Ghedalia.

39:15-18 Lui Ebed-Melech, -"eunucul etiopian, Domnul ii fagaduise ca va fi in siguranta. Pesemne cu acest prilej el a obtinut eliberarea. Cronologic versetele 15-18 urmeaza versetului 38:13.

B. Evenimentele petrecute in luga dupa caderea Ierusalimului (cap. 40-42)

/1. Ieremia locuieste la guvernatorul Ghedalia (cap. 40)

40:1-6 Cand Nebuzaradan, capitanul caldeean al garzii i-a dat lui Ieremia prile-jul sa aleaga daca sa se duca in Babilon sau sa ram^na in tara sub domnia lui Ghedalia. El a sovait. Observand nehotararea sa, cf-pitanul 1-a trimis inapoi la Ghedalia si i-a dat rapile, precum si un dar pentru drum. Folosirea de catre capitan a numelui: „**Domnul Dumnezeul tau**“ a fost probabil rezultatul familiarizarii sale cu vocabularul ebraic, sau poate a fost rostit de el sub dictare divina.

40:7-10 Apoi cand toti capitani arma-telor care erau pe campuri au auzit ca Ghedalia

fusese pus responsabil peste unii dintre supraviemitorii, au venit la el la Mitpa, ce devenise intre timp capitala

provinciei babiloniene Iuda. El i-a sfatuit sa se supuna domniei caldeene si sa-si reia munca obisnuita, urmand ca el sa-i repre-zinte Tn fata caldeenilor.

40:11-16 Alti refugiați evrei s-au întors la Ghedalia, venind din Moab, Amon, Edom și din alte țări, reluându-si activitatile normale. Iohanan și alții l-au avertizat pe Ghedalia că Ismael a primit din partea lui Maalis, regele amonitilor, sarcina de a-1 asasina, ba chiar s-au oferit să-1 ucida pe Ismael în taina. Din nefericire pentru el, Ghedalia s-a multurnit să-l acuze pe Iohanan că răstalmacește intențiile lui Ismael.

2. *Asasinarea guvernatorului Ghedalia* (cap. 41)

41:1-9 Ismael și zece din oamenii săi l-au lovit pe Ghedalia și pe însoțitorii săi, poate pentru că nu au fost de acord cu negocierile purtate de acesta cu babilonienei sau poate pentru că doreau să ajunga ei la conducere, întrucât Ismael se tragea din familia regală. Ismael, prefăcându-se că deplange ce s-a întâmplat, a mai ucis săptămâni de înrolați ce veneau din Sihem să se întâlnească la locul templului distrus, după care a aruncat trupurile neinsuflete ale acestora într-o groapă. Dar i-a crutat pe zece dintre ei, care adunaseră provizii de alimente, pe care le-au predat în schimbul vietii lor.

41:10-18 Altii, inclusiv fiicele Regelui, ce fusese să dusă în captivitate, au fost salvați de Iohanan și de luptătorii acestuia și au fugit în Betleem, înaintând să fugă de acolo în Egipt, temându-se de represaliile caldeenilor. Ismael și opt din oamenii săi au reușit să fugă în Amon.

3. *Dumnezeu interzice fuga în Egipt* (cap. 42)

42:1-6 Plini de frica, Iohanan și cei ce-1 însoțitori l-au rugat pe Ieremia să afle de la Domnul ce trebuie să facă. Cand profetul să fie întrebat, ei au promis că vor asculta, indiferent ce călăuzire vor primi.

42:7-22 Raspunsul a venit după¹ zece zile: Nu fugăți în Egipt, ci ramanăți în țara \$ara. Dacă vă

ramane, Dumnezeu va vă da propasire. Dar dacă² vă fugiți, toate primejdiile de care vă temute în Iuda va vă ajunge din urma în Egipt. Dar se pare că

oamenii deja *se hotarasera* sa fuga Tn Egipt, așa ca Ieremia le-a spus fara Tncon-jur ca vor avea parte de nenorociri acoio.

Și creștinii din yremea noastră pro-cedează uneori la fel: îl roaga pe -Dumnezeu să le dea calauzire - ?i de multe ori solicita sfatul parintilor, al Tnvatatorilor de la școala Duminicală, al presbiterilor, al pastorilor și al altor persoane - desi ei deja s-au hotărât ce vor face. Din nefericire toate aceste eforturi de a obține sfaturi nu sunt decât o operatie cosmetica fara profunzime.

C. Ieremia impreuna cu rama^ita - in Egipt (cap. 43,44)

43:1-7 Acuzându-1 pe Ieremia de a fi mintit și de a fi fost indus Tn eroare de Baruc, Iohanan i-a luat pe toti oamenii, Tmpreuna cu Ieremia și cu Baruc, și a pie-cat Tn tara Egiptului.

43:8-13 in Tahpanes, Tn Egipt, Domnul i-a poruncit lui Ieremia să ascunda niste pietre mari... Tn lutul cuptorului de cara-mizi de la intrarea Tn palatul lui Faraon. Apoi a prezis că Nebucadnetar va invada Egiptul și-si va aseza tronul deasupra pietrelor ascunse. Cei ce nu vor muri de foamete, ciumă sau sabie vor fi duși în captivitate. Dumnezeii Egiptului vor fi nimi-citi Tn foe.

44:1-14 Capitolul 44 este ultima con-semnare pe care o avem despre Ieremia în Egipt. Se presupune că el a murit acolo.

Ieremia le-a reamintit concetenilor săi că toată aceasta calamitate a venit din pri-cina idolatriei. Si cu toate acestea erau continuau să se Tnchine la dumnezeii falși din Egipt. În consecință, ei vor fi distrusi cu desav^rsire. Nici unul nu se va Tntoarce Tn Iuda, decât vreo cStiva refugiați.

44:15-30 Dar oamenii au refuzat să asculte de Ieremia, susținând c& propuseau mai mult cand slujeau reginei cerului. Atât barbatii erau implicați Tn aceasta Tnchinare falsă, cat și femeile. Din nou profetul le-a spus că idolatria a fost cauza necazurilor lor și că, prin pacatul lor, ?i-au pierdut dreptul de a chema **Numele Domnului**.

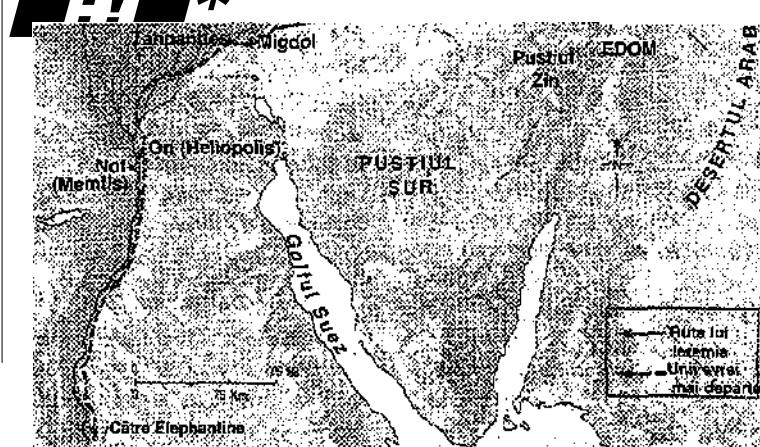
Ce judecata groaznică! Ei aveau să fie pedep-siti cumplit iar **regele Egiptului** Tn care s-au Tncrezut avea să fie răsturnat.

Mares MediteranS

• ^* VRairM_j AMON

1 < n

>^/ ■MM

Calatoria lui Ieremia în Egipt

D. Mesajul Domnului catre Baruc (cap. 45)

Capitolul acesta a fost scris in timpul domniei lui Iehoiachim si astfel, cronologic, precede capitolul 44. Poate ca locul sau ar fi dupa 36:1-8. Este un mesaj de munci pentru **Baruc**, ce era evident descurajat din pricina judecatilor cu care era amenintata Iuda. Poate ca era de asemenea frustrat ca aspiratiile sale de a ocupa o functie mai inalta nu s-au implinit. Dumnezeu are dreptul de a zidi si de a darbasi. Baruc nu trebuia sa umble dupa lucruri mari pentru el Tnsusi sau pentru Iuda, ci sa se multumeasca cu faptul ca va scapa cu viata si sa aduca la indeplinire toate sarcinile ce i se vor incredinta, indiferent cat de umile ar fi acestea. Kelly comenteaza:

Marea lecție pentru Baruc a constat Tn faptul ca, Tntr-o zi a judecatii, se cuvine ca un sfant si un slujitor al lui Dumnezeu sa fie lipsit de ambitii personale, de incercarea de a-si satis-face eul propriu... Starea smerita a mintii i se potriveste Tntotdeauna sfantului, dar Tn ziua cea rea, este singura lui siguranta. Smerenia este Tntotdeauna pozitia corecta pe care trebuie s-o adoptam pe plan moral, dar mai este si singurul lucru care te pazeste de judecata.

Ma refer acum nu la judecata finala a lui Dumnezeu, ci la cea care este dusă la Tndeplinire Tn lumea aceasta. Acum mi se pare limpede ca Baruc nu-si insusise aceasta lectie. Prin urmare, acum a trebuit sa invete aceasta lectie. Aceasta a fost cuvantul pe care i 1-a adresat profetul anterior - in al patrulea an al lui Iehoiachim.³⁸

VOL PROFETH1MPOTRIVA

NATIUNILOR NEEVREIESTI

(cap. 46-51)

In aceasta sectiune Ieremia transmite mesaje referitoare la nimicire si judecata - Tn termeni poetici, de mare frumusete. El profeteaza Tmpotriva a notiS natiuni: Egiptul, Filistia, Moabul, Amonul, Edomul, Da-mascul, Arabia (Chedar si Hazor), Etamul si Babilonul. Natiunile sunt enumerate Tn ordine geografica, adicS de la est la vest. Locul acestor profetii ar fi dup& 25:13. Efeau fost Tmplinite dupa nimicirea Ierusalimului. Babilonul va fi distrus si pustiit, Tn timp ce Israelul va fi rascumparat. Profetia despre Babilon este probabil deja Tmplinita, desi unii Tnvatati Tntrevad o rezidire³⁹ si riisturnare ulterioara a acestuia. Preluarea puterii de catre Mezi este abordata Tn 51:1-24.

A. Profetii impotriva Egiptului (cap. 46)

46:1-12 Capitolul 46, o cantare având ca tema Egiptul, începe o serie de profetii privitoare la națiunile neevreiesti. Se vede cum o armata se pregătește de batalie, după care se retrage în graba. Este armata Egiptului, dar este alcătuită în principal din mercenari - etiopieni, libieni și lidieni. Înfrangerea ei a avut loc la Carchemis, în anul 605 T.Cr.

46:13-19 în continuare Egiptul este pre-venit să se pregătească pentru invazia ce va avea loc și exilul ce va urma. Cand Nebucadnetar va invada Egiptul, vitejii soldați mercenari se vor prăbusi unii asupra altora, după care se vor hotărî să se întoarcă acasă. Faraon va fi poreclit „Sunet gol” deoarece este fără substantă. Prezenta impunătoare a caldeanului, ca Tabor și Carmel, va însemna captivitate pentru egipteni.

42:20-24 Barzaunul babilonean va întepă juncana frumoasa a Egiptului; mercenarii ei, tauri grasi și nediscriminati, se vor retrage în valmaseala. Sunetul Egiptului care „alearga din calea dusmanului este ca faștul unui sarpe scapat” (Versiunea Amplificată). În vadatorii se apropiie cu topoarele de luptă. Ei li seceră pe egipteni de parca acestia ar fi o padure deasă. Ei sunt mai numerosi decât un roi de lacuste. Egiptul este facut de ocara.

46:25-28 Domnul El va pedepsi pe **Amon din No** (dumnezeul soarelui din stravechea Teba), pe Faraon și Egiptul împreună cu dumnezeii și cu regii lor. Dar după aceea ei vor fi locuiti din nou. Si Israelul va fi restaurat și reasezat în țara sa, bucurându-se de liniste și de tihna.

B. Profetii impotriva Filistiei (cap. 47)

Filistenii vor fi zdrobiti de invazia babiloneana din nord. Vor fi înștiati din Tir și Sidon iar marile cetăți Gaza și Aschelon vor fi cuprinse de jale, fiind lovite de sabia Domnului.

C. Profetii impotriva Moafoului (cap.

48)

48:1-10 Si Moabul este pe lista țărilor ce urmează să fie invadate de Babilon. Orasele ei vor fi distruse. Strigătul nimicirii se aude

in toata tara. Oamenii sunt sfatuiti sa fuga de nimicitor. Ei s-au increzut in lucrarile si comorile lor Tn zadar. Acum dumnezeul lor national Chemos va merge in robie Tmpre-una cu ei. Versetul 10 este un blestem asupra invadatorului, Tn cazul Tn care nu-si va efec-tua lucrarea cum trebuie. De asemenea poale constituie un avertisment la adresa noastră, ca nu cumva sa executam lucrarea Domnului cu nebagare de seama. Suntem preveniti sa nu dam gres Tn vestirea Tntregii lucrari a lui Dumnezeu, indiferent cat de nepopulara s-ar dovedi aceasta.

48:11-17 Moabul avusese parte de o istorie lipsita de perturbatii si aceasta nu a avut darul de a contribui la fonnarea unui caracter puternic. Era ca un vin nou ce nu fusese pitrocat din vas Tn vas, pentru a fi eliberat de drojdie. Prin urmare, nu era bun de baut. Acum caldeenii vor distrugе toate lucrurile Tn care s-a Tncrezut natiunea. Moabul va fi facut de rusine din pricina lui Chemos, dupa cum Israelul a fost facut de rusine din pricina vitelului de aur de la Betel. Laudaroseniile desarte se vor preface Tn cSntece de jale. Fortaretele sunt distruse iar oamenii fug care Tncotro, Tn timp ce tara le este pustiita. Cetatuile din campie sunt transformate Tn mormane de ruine. Pentru ca Moabul si-a batut joe de Israel, va fi Tmbatat cu furia lui Dumnezeu.

48:28-39 Poporul atat de mandru odi-nioara este Tndemnat sa fuga si sa se ascunda Tn locuri retrase. Semetia si aro-ganta lor erau binecunoscute, dar acum Dumnezeu plange sincer pentru recoltele lor ruinate, pentru pierderea bucuriei si veseliei. Un strigat de disperare se ridica din Moab, Tn timp ce Dumnezeu ameninta ca va pune capat acestei natiuni idolatre. Din nou Domnul plange pentru oamenii din Chir Heres, care si-au pierdut averile. Intregul popor al Moabului plange.

48:40-47 Babilonul se va napusti ca un vultur, rasp&ndind teroarea si nimicirea. Nu va fi chip de scapare. Desi oamenii se vor duce Tn exil, Tn zilele de pe urma vor fi restaurati.

D. Profetii impotriva lui Amon (49:1-6)

Amonitii au pus mana pe teritoriile lui Ruben si Gad, dupa ce aceste triburi au fost

duse în robie. Ele vor fi pedepsite pentru mandria lor și pentru aroganta lor, dar națiunea nu va fi exterminate

în parte la capturarea Babilonului de către mezi. Dar deplina lor împlinire va avea loc în viitor.

E. Profetii impotriva Edomului (49:7-22)

Edomul s-a falit cu intelepciunea să și cu poziția de necucerit (în crăpaturile standi), dar Dumnezeu a decretat că va fi lasat fără locuitori. Williams comentează: „Prima parte a versetului 12 se aplică la Israel; a doua parte la Edom. Dacă copiii lui Dumnezeu vor fi pedepsiti pentru pacat, cu cât mai mult vor fi pedepsiti cei care nu sunt copiii Lui!”⁴⁰ Niciodată o promisiune de restaurare nu i se face Edomului.

F-Profetii impotriva Damascului (49:23-27)

Damascul (Siria) se află de asemenea pe lista nimicirii. Tinerii ei vor cădea pe străzi, toti soldații ei vor fi nimiciti iar Damascul va fi ars. Versetul 25 ar putea confine cuvintele unui cetățean din cadrul unui citat al Domnului, mai degrabă decât cuvintele propriu-zise rostite de El, după cum reiese din folosirea majusculei „M” din editia NKJV.⁴¹

G. Profetii impotriva lui Chedor și a lui Hazor (49:28-33)

49:28, 29 Membrii acestui popor nomadic Chedor (arabii) vor fi înmormântați de babilonieni.

49:30-33 Lipsit de apărare, Hazor va fi invadat de Nebucadnetar, și vor fi prădate comorile și va fi lasat în paragina.

H. Profetii impotriva Elamului (49:34-39)

Elamitii (pers. ii) vor fi împresătiți peste tot pământul, dar Domnul Ti va aduce în urmă... în zilele de pe urmă. Dumnezeu își va aseza tronul în Elam în sensul că va aduce judecata peste acel loc.

I. Profetii impotriva Babilonului (cap. 50,51)

50:1-16 Capitolul de fata să urmatorul se ocupă de judecata lui Dumnezeu împotriva Babilonului. Profetiile se referă

Babilonul este mentionat de 164 de ori in cartea Ieremia, mai mult decat in toate celelalte card ale Bibliei luate la un loc. Tara aceasta va fi cucerita **dinspre nord**. De sase ori, dupa ce profetul vorbeste despre Babilon, el prezice binecuv&ntarea pentru Israel si luda; versetele 4-7 se refera la Tntoarcerea lui luda &i Israel. Evreilor din exil li se spune sa-i conduca pe exilati spre tarile lor de bastina, deoarece Babilonul va fi pradat. Armata cuceritoare va fi alcatuita din mai multe natiuni. Versetul 11 se adreseaza armatei caldee-nilor. Prin cuvintele „mama ta” se intlege natiunea msasj. Vezi textul din *Comentariul Biblk al Credinciosului* referitor la Isaia 13:14-22, pentru o discutie asupra anumitor probleme legate de distrugerea Babilonului.

50:17-34 Oile risipite ale Israelului vor fi reasezate intr-o tara manoasa si iertate. Mania lui Dumnezeu impotriva Babilonului este descrisa in versetele 21-32, dupa care El tsj aduce aminte de Israel si luda.

50:35-46 Pe locuitorii Babilonului Ti paste nimicirea sub ascuti^ui sabiei. Invadatorul va lasa cetatea pustie iar vesteala despre caderea sa se va auzi printre natiuni. Versetele 41-43 ?i 44-46, aplicate anterior la luda &i Edom (6:22-24; '49:19-21) sunt aplicate aici la Babilon.

51:1-19 Dumnezeu va trimite un nimi-citor Tn Babilon (*Leb Kamai* este cuvantul cod cu sensul: „Inima [sau mijlocul] ceior care se ridica impotriva mea.”) care nu va cruta; aceasta va fi o dovada ca El nu a parasit Israelul si luda. Dumnezeu S-a folosit de Babilon ca de o cupa de aur a judecatii pentru a face natiunile sa se clatine; acum Babilonul va gusta razbunarea Domnului. Exilatii evrei din Babilon sunt cei ce vorbesc in versetele 9 si 10 in nu-mele tuturor natiunilor ce fusesera cucerite de catre Babilon. Maretia lui Dumnezeu este contrastata cu idolii; Dumnezeul ade-varat este Dumnezeul lui Israel si luda.

51:20-37 Versetele 20-23 se adreseaza mezilor; versetul 24 este destinat, probabil, lui luda. Apoi versetul 25 revine din nou la

Babilon („muntele nimicitor”). Aceasta este sortit sa ramana de-a-pururi un pustiu, fara nici un locuitor, un morman de mine, un

ascunzis pentru animalele salbatice. Lo-cuitorii Iui Iuda și Ierusalim sunt cei care vorbesc în versetele 34 și 35.

51:38-44 Versetele acestea au avut deja o implinire parțială în anul 539 î.Cr. Mezii au cucerit Babilonul în timp ce Belșatar și curtea sa regala benzchetuau și se desfatau cu bautura (Dan. 5). Dar cetatea nu a fost prădată cu acest prilej. Cuvantul **marea** se referă la invadatorii din viitor.

51:45-51 Captivii iudei au fost pre-veniti din timp să parăsească cetatea înainte de a se fi declarat atacul, fiind sfârșitul revinei la Ierusalim căstă mai curând posibil.

51:52-58 Orgolioasa cetate se va prăbusi, chipurile ei cioplite vor fi distruse, laudaroseniile ei vor inceta, liderii ei vor fi ucisi iar zidurile sale vor fi surpată.

51:59-64 Ieremia îi poruncătează lui **Seraia** să duca cu el aceste profetii scrise în captivitate. Dupa ce le-a citit, el trebuie să le cufunde în Eufrat - prin acest lucru înfătându-se pierzarea Babilonului. Cronologic, locul acestor versete este în capitolul 29.

IX. INCHEIERE: CADEREA IERUSALIMULUI (cap. 52)

Ultimul capitol din Ieremia are un conținut istoric, prin faptul că nici se relatează capturarea Ierusalimului și exilarea locuitorilor săi.

52:1-16 Relatarea ultimelor zile ale domniei lui Zedechia se repetă în versetele 1-11. Nimicirea **Ierusalimului** se repetă în versetele 12-16.

52:17-23 Apoi se face un inventar de taliaț al **articolelor** din templu care au fost capturate de babiloni și duse cu ei.

52:24-27 Capitanul garzii a dus săptă-zeci și patru de bărbați din Ierusalim la Regele Babilonului, care i-a ucis la Ribla.

52:28-34 Alții au fost dusi în captivitate, cu prilejul ceilor trei deportări. În anul al treizeci și saptelea al captivitatii sale, Regele lehoiachin a fost scos din Inchisoare de către regele Babilonului și îngrădit cu atenție pe lângă Tn ziua morții sale.

Și astfel o carte profetica, înmbibată de judecata și lacrimi, se încheie pe o nota de marinimie.

Nu trebuie să concepem aceasta carte doar ca pe un volum de „istorie ebraică” redactată înainte ca evenimentele să fi avut loc, sub forma de profetie în multe locuri. Desigur, ea este un atare volum, dar nu numai atat! Cartea Ieremia face parte din Cuvantul lui Dumnezeu, eel vesnic proaspăt, vesnic relevant. Cu aproape trei secole în urma comentatorul englez Matthew Henry a facut un sumar al! În vîrstă și spirituală pe care nu le oferă Ieremia:

\$i acum, asupra întregii chestiuni, comparand profetia cu istoria redată de conținut! acestei carti, ne putem să urmăreștem învățăminte generale:

(1) Ca nu e nici o nouătate atunci când bisericile și persoanele cu mare reputație de generează, ajungând să decada.

(1) Ca fara de legătură tinde să-i ruineze pe cei ce se alipesc de ea; și că, dacă nu se vor pocai și lasă de ea, vor sfârși negreșit în ruină.

(1) Ca simpla mărturisire cu gura [lipsita de realitatea spirituală], efectuarea unor ritualuri exterioare nu numai că va echivala cu o scuză pentru a pacăti și scăpare de ruină, ci va constitui o agravație a ambelor.

(1) Ca nici un cuvant al lui Dumnezeu nu va cădea pe pamant, ci orică precizarea se va temă-ni; iar necredința omului nu va fi în stare să anuleze amenintările lui Dumnezeu, ca de altfel făgăduințele Sale. Dreptatea și adevarul lui Dumnezeu sunt scrise aici cu litere fine și generate, pentru condamnarea sau zadarnicirea tuturor ceilor care iau în ras amenintările Sale. Sa nu se însele acestia, Dumnezeu nu Se lasă hăță-corit.ⁱ

NOTE FINALE

ⁱ(Intro) Vezi, de ex. 10:23, 24; 11:18-12:6; 15:10-21; 17:14-18; 18:18-23; 20:7-18.

²(Intro) Astă însemnată că el a suținut în timpul domniilor a cinci regi: Iosia, Iehoahaz, Iehoiachim, Iehoiachin (numiți și Leonia și Conia), și regele-marijneta Zedechia.

³(1:1-10) William Kelly, *Jeremiah: The Tender-Hearted Prophet of the Nations*, p.9.

⁴(2:1-3) Kyle M. Yates, *Preaching from the Prophets*, p. 139.

⁵(5:20-31) Kelly, *Jeremiah*, p. 20.

932

**Ierem
ia**

- 6(6:27-30) Yates, *Preaching*, p. 141.
- 7(7:5-15) „Sapaturile arheologice releva ca silo a fost distrus prin anul 1050 i.Cr., adică în perioada în care filistenii au capturat chivotul (1 Sam. 4:11)" (*The Wesley Bible*, New King James Version, ed. Albert F. Harper, et al., p. 1095). Tabernacolul (cortul) mozaic a supra-vietuit distrugerii lui Silo, fiind localizat ulterior în Gibeon (2 Cron. 1:2, 3).
- 8(7:16-26) Dupa ce creștinismul a devenit religie de stat a imperiului roman, hoarde de păgani neconvertiți au navalit în biserici, aducând cu ele ideile lor pagane. Aplicarea acestui titlu pagan „regina cerului" la mama fecioara a Domnului, Tânără faptului că este, negresit, considerată drept un titlu de mare onoare, ar fi total respinsă de catre umila „roaba a Domnului" (Luca 1:38).
- 9(9:1-11) Yates, *Preaching*, p. 143.
- 10(9:23, 24) G. Herbert Livingston, "Jeremiah," *Wesley Bible*, p. 1100.
- 11(9:25, 26) Este o alta traducere a expresiei „toti cei ce se află în colturile cele mai îndepărtate."
- 12(10:1-5) Yates, *Preaching*, P. 144.
- 13(13:1-11) *New Scofield Reference Bible*, New King James Version, p. 784, 785.
- 14(13:12-14) R. K. Harrison, *Jeremiah and Lamentations*, p. 99, 100.
- 15(13:24-27)/tat, p. 101. .
- 16(14:1-6) *New Scofield, NKJV*, p. 785.
- 17(15:19-21) G. Campbell Morgan, *Searchlights from the Word*, p. 243.
- 18(16:1-9) Kelly, *Jeremiah*, p. 43, 44.
- 19(17:1-11) „Referirea la poterile are de a face cu credința raspândită în popor conform careia aceasta pasare ar cloji ouale altor pasari" (Harrison, *Jeremiah*, p. 107). Dar într-o nota de la subsolul aceleiasi pagini, Harrison spune că ar „putea să se refere la o specie de gainusa de munte."
- 20(17:1-11) *Ibid.*, p. 106.
- 21(17:1-11) Matthew Henry, "Jeremiah," în *Matthew Henry's Commentary on the Whole Bible*, IV:519, 520.
- 22(17:19-27) Irving L. Jensen, *Jeremiah, Prophet of Judgment*, p. 59.
- 23(18:13-17) C. F. Keil, "Jeremiah," în *Biblical Commentary on the Old*

- Testament*, XIX:300. latitudinea traducatorior de
24(21:1-7) Kelly, *Jeremiah*, p. limba
47.
25(22:24-30) Charles H. Dyer, "Jeremiah," Tn *Bible Knowledge Commentary*, 1:1158.
26(23:1-8) Kelly, *Jeremiah*, p. 48, 49.
27(23:1-8) Celelalte sunt: *Iehova-Jire* (Domnul va purta de grija - Gen. 22:13, 14); *Iehova-Rofeca* (Domnul care te vin-deca - Ex. 15:26); *Iehova-Nisi* (Domnul, steagul meu - Ex. 17:8-15); *Iehova-Salom* (Domnul este pace - Jud. 6:24); *Iehova-Ro'i* (Domnul, pastorul meu - Ps. 23:1; si *Iehova-Sama* (DOMNUL ESTE ACOLO -Ezec. 48:35).
28(23:30-32) Yates, *Preaching*, p. 146.
29(23:33-40) Acelasi cuvant ebraic (*massa*) poate Tnsemna fie „povara”, fie „oracol.” Ryrie Tl numeste „un termen obisnuit pentru un mesaj profetic greu” (cf. Naum 1:1; Hab. 1:1) Tn *Ryrie Study Bible, New King James Version*, p. 1182.
30(27:12-22) Charles C. Ryrie, ed., *The Ryrie Study Bible, New King James Version*, p. 1187.
31(28:10-17) Kelly, *Jeremiah*, p. 67.
32(29:10-14) Yates, *Preaching*, p. 146, 147.
33(Cap. 30-33:Intro) Clyde T. Francisco, *Studies in Jeremiah*, p. 107.
34(31:1-20) Kelly, *Jeremiah*, p. 75, 76.
35(31:21, 22) George Williams, *The Student's Commentary on the Holy Scriptures*, p. 552.
36(31:21, 22) Kelly, *Jeremiah*, p. 77.
³⁷(39:15-18) Numele sau Tnseamna „slujitorul regelui”.
38(Cap. 45) Kelly, *Jeremiah*, p. 94.
³⁹(Cap. 46-51 :Intro) Cu prilejul unei re-vizuiri majore a acestui comentariu (1990), Irakul, pe al carui teritoriu s-a aflat Babilo-nul, Tncepusa rezidirea Babilonului din ordi-nul lui Saddam, Hussein. In prezent (1991) operatiile de reconstructie au fost Tntrerupte datorita bombardamentelor fortelor aliate din cadrul misiunii de eliberare a Ku-waitului, sponsorizata de Natiunile Unite.
40(49:7-22) Williams, *Student's Commentary*, p. 563.
41(49:23-27) Intrucat Tn scrierea ebraica nu exista litere majuscule si minuscule, este la

engleza sa decida care cuvinte vor fi scrise cu litere majuscule.
42(52:28-34) Henry,
"Jeremiah," IV:711.

BIBLIOGRAFIE

- Dyer, Charles A. "Jeremiah" and "Lamentations." In *The Bible Knowledge Commentary. Old Testament*. Wheaton, IL: Victor Books, 1985.
- Feinberg, Charles L. *Jeremiah: A Commentary*. Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1982.
- Francisco, Clyde T *Studies in Jeremiah*. Nashville: Convention Press, 1961.
- Harrison, R. K. *Jeremiah and Lamentations*. The Tyndale Old Testament Commentaries. Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 1973.
- Henry, Matthew. "Jeremiah." In *Matthew Henry's Commentary on the Whole Bible*. Vol. 4. McLean, VA: Mac-Donald Publishing Company, n.d.
- Jensen, Irving L. "Jeremiah and Lamentations." In *Everyman's Bible Commentary*. Chicago: Moody Press, 1974.
- Keil, C. E. "Jeremiah-Lamentations." In *Biblical Commentary on the Old Testament. Vols. 19, 20*. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1971.
- Kelly, William. *Jeremiah: The Tender-Hearted Prophet of the Nations*. Charlotte: Books for Christians, n. d.
- von Orelli, Hans Conrad. *The Prophecies of Jeremiah*. Retiparire. Minneapolis: Klock & Klock Christian Publishers, 1977.

